

**Taiteen keinoin  
parempaa  
kaupunkia**

**Kokeileva  
Kalasatama**

**Familje-  
och babykafé  
i Hertonäs**







KUVA KIMO BRANDT



KUVA PERTTI NIEMI

**Lukijakilpailu**  
Sivulla 20 jäljitetään  
vanhan koulurakennuk-  
sen sijaintia vuonna  
1970.

04  
07  
08  
11  
12  
14  
16  
21  
25

**MALMIN** uusi päivystyssairaala avataan loppuvuodesta palvelemaan ensisijaisesti itäisen ja pohjoisen Helsingin asukkaita.

**HALUAISITKO** kotikulmillesi taideteoksen tai teatteriesityksen asukastilaisuuteen? Se on mahdollista monialaisen taiteilijajoukon kanssa.

**KALASATAMAAN** rakentuu uutta fiksua Helsinkiä, jossa on lupa kokeilla ja testata ideoita.

**HELSINKI** investoi uusien alueiden rakentamiseen, liikenteeseen ja nuorten koulutukseen.

**NUORISOASIAINKESKUS** huomioi monenlaiset vähemmistöt toiminnassaan.

**PÄÄHENKILÖ** Kai Ekholm luotsaa Kansalliskirjastoa ja kannustaa asukkaita tulemaan sinne esimerkiksi tutkimaan oman syntymäpäivänsä sanomalehtiä.

**RAKAS PÄÄKAUPUNKINI.** Timo Santalan mielestä Ravintolapäivä on edistänyt uudenlaista aktiivisuuden ja itse tekemisen aaltoa.

**LUE TÄRPEJÄ** kulttuuritapahtumista ja Stuba Nikulan haastattelu kulttuurikeskuksen teemasivuilta.

**ILLERN** är lekparken som bjuder på svenskt familje- och babykafé i Hertonäs.

## English supplement

Helsinki-info – this printed newspaper – is published by the City of Helsinki and distributed to all Helsinki households six times a year. The English Supplement is published on the City website at [www.hel.fi/helsinki-info](http://www.hel.fi/helsinki-info) In English.

## Tulevaisuuden ”älykästä kaupunkia” rakennetaan nyt Sörnäisten rannoille.



Helsinki-infon Facebook-sivulle pääsee  
oheisesta QR-koodista tai osoitteesta  
<https://www.facebook.com/HelsinkiInfo>.

**RAKENTEILLA** olevasta Kalasatamasta halutaan alue, jossa uusin tekniikka palvelee asukkaiden arjen sujuvuutta ja luo mahdollisuuksia uudenaikaiselle yhteisöllisyydelle, osallisuudelle ja vaikuttamiselle.

Yrittäjien, asukkaiden ja kaupungin yhteistyöllä Fiksu Kalasatama -hankkeessa tuotetaan nopeita kokeiluja. Parhaat ideat voivat palvella muitakin alueita. ”Fiksuuteen” kuuluvat myös panostukset uusiutuvaan energiaan ja älykkäisiin sähköverkkoihin. Maanalainen putkikeräysjärjestelmä tuo huipputeknologiaa alueen jätehuoltoon.

Toiveissa on, että asukas- ja kehittäjälähtöinen innovaatiotoiminta synnyttää myös uutta liiketoimintaa ja uusia työpaikkoja. Niitä Helsinki kipeästi tarvitsee.

RIITA EKKELUND

## HELSINKI-INFO

Numero 5 • 2014

Jakelu 27.–31.10.

38. vuosikerta

**JULKAISIJA**

Helsingin kaupunki,

PL 1, 00099 Helsingin kaupunki

p. 310 1641 (vaihde)

[www.hel.fi/helsinki-info](http://www.hel.fi/helsinki-info)

**VASTAAVA TOIMITTAJA**

Rita Ekelund

**TOIMITUSSIHTEERI**

Tiina Kotka

**TOIMITTAJA**

Tellervo Katz

**RUOTSINKIELISET SIVUT**

Nina Weckström

**ULKOASU**

Saku Heinänen & Jesper Vuori

**TAITTO** Heikki Sallinen

**KANNEN KUVITUS**

Hannamari Vahtikari ja

Mika Ruusunen

**KIRJAPAINO**

Sanomapaino, Vantaa

**PAINOSMÄÄRÄ**

369 949 kpl

**ISSN**

0782-0453

**JAKELUASIAT**

Itella,

p. 0200 71000,

[asiakaspalvelu@posti.fi](mailto:asiakaspalvelu@posti.fi)

**SEURAAVA HELSINKI-INFO**

jaetaan 8.–12.12.

**PALAUTETTA LEHDESTÄ**

voi lähettää joko postitse

(Helsinki-info, PL 1,

00099 Helsingin kaupunki)

tai sähköisesti osoitteeseen

[helsinki-info.palautte@hel.fi](mailto:helsinki-info.palautte@hel.fi).



Potilasasiamies Anneli Ahola toteaa, ettei pulmallisia tapauksia kannata jäädä murehtimaan, vaan selvittää ne pois mieltä painamasta.

# Potilasasioiden tuntija

Potilasasiamies **Anneli Ahola**, 60, on potilaiden ja omaisten asialla.

## ① Millainen on työnkuvasi?

Työhöni kuuluu potilaiden, omaisten ja henkilökunnan neuvonta ja ohjaus. Kerron potilaille esimerkiksi heidän oikeuksistaan. Tarvittaessa opastan ja avustan potilaita muun muassa muistutuksen tekemisessä sekä potilasvahinkoasioiden selvittelyssä ja vahingonkorvausasioissa. Työssä pitää tuntea potilaan asemaan vaikuttava lainsäädäntö ja sen muutokset.

## ② Miten päädyit työhösi?

Olen toiminut pitkään avosairaanhoidon terveydenhoitajana ja työskennellyt vastaavana terveydenhoitajana, osastonhoitajana ja terveystieteen ylihoitajana Helsingin kaupungilla. Nyt olen ollut kymmenisen vuotta potilasasiamiehenä. Olen työskennellyt aiemmin myös neljässä muussa kunnassa terveydenhuollon tehtävissä.

## ③ Millaisia asioita kysytään?

Keskeisimpiä ovat erilaiset hoitoon liittyvät asiat, hoitoon pääsyä koskevat kyselyt sekä kohteluun, epäiltyyn potilasvahinkoon ja potilastietoihin liittyvät asiat. Potilaiden kannattaa aina ottaa yhteyttä ensin sinne, missä pulma on syntynyt ja jos asia ei ratkea, niin puhua kyseisen hoitopaikan esimiehen kanssa. Sen jälkeen voi tarpeen mukaan ottaa yhteyttä potilasasiamieheen.

## ④ Mitkä ovat tavoitteesi?

Palvelulupauksen mukaan olen tavoitettavissa puhelinaikana. Tavoitteena on antaa yhteydenottajan tarpeen mukaista neuvontaa ja ohjausta jo puhelimitse. Työtiimissämme on myös lakimiehiä, vammaisasiamies ja kaksi sosiaaliasiamiestä, joten voimme kysyä neuvoa toisiltamme. Potilaiden ja henkilökunnan välisissä ristiriitatilanteissa on tärkeää tarkastella asiaa riippumattomasti ja neutraalisti.

## ⑤ Millaisia terveisiä lähettäisit asiakkaille?

Epäselviä tai pulmallisia tapauksia ei kannata jäädä murehtimaan, vaan selvittää ne pois mieltä painamasta. Terveystieteen perustuu luottamukseen. Jos potilas on saanut huonon kokemuksen, on tärkeää tutkia, mitä on tapahtunut. Vaikka kaikki olisi sujunut niin kuin pitääkin, voi potilaan kokemus olla kielteinen muista kuin hoitoon liittyvistä syistä. Jokainen asiakkailta saatu palaute on toiminnan kehittämisen ja potilaan oikeuksien kannalta tärkeä.

TELLERVO KATZ

## Potilasasiamiehet

Sosiaali- ja terveystieteiden potilasasiamiehet ovat Anneli Ahola ja Eija Bärlund-Toivonen. He neuvovat puhelimitse maanantaista torstaihin kello 8.30–11 numerossa 09 310 43355. Sähköposti: potilasasiamies@hel.fi. Käyntiosoite: Toinen linja 4 A, (käynnit vain ajanvarauksella). Postiosoite: PL 6060, 00099 Helsingin kaupunki. Tietoa potilaslaista: [www.finlex.fi](http://www.finlex.fi) Laki potilaan asemasta ja oikeuksista.



## Influenssarokotukset alkavat

**TERVEYSASEMILLA** rokotetaan kausi-influenssaa vastaan ajanvarauksetta 17.–21.11. ja 10. ja 17.12. kello 9.30–11.30 ja 13.30–15.30. Influenssarokotusajan voi varata myös sähköisesti koko influenssarokotuskauden helmikuun 2015 loppuun osoitteesta [asiointi.hel.fi](http://asiointi.hel.fi).

Neuvoloissa rokotukset hoidetaan määräaikaistarkastusten yhteydessä. Avoimissa neuvoloissa rokotetaan ajanvarauksetta 17.–28.11. kello 8.30–10.30.

Maksuton influenssarokotus tarjotaan raskaana oleville, 6–35 kuukau-

den ikäisille lapsille, sairautensa vuoksi riskiryhmiin kuuluville, 65 vuotta täyttäneille, potilas- ja hoivatyötä tekeville, varusmies- ja asepalvelukseen astuville sekä vakavalle influenssalle alttiiden henkilöiden lähipiirille. Muut saavat maksullisen rokotuksen lääkärin reseptillä.

Lisätietoa rokotuksista saa omalta terveysasemalta ja neuvolasta, sosiaali- ja terveysviraston sivuilta [www.hel.fi/sote](http://www.hel.fi/sote) ja neuvontanumerosta 09 10023 (24 h).

Tietoa rokotteesta löytyy sivuilta [www.thl.fi](http://www.thl.fi).



KUVA ISTOCKPHOTO

## SAIRAANHOITO

# Malmin päivystys aukeaa loppuvuonna

**MALMIN** uusi päivystyssairaala avataan loppuvuodesta. Samalla lopetetaan Marian sairaalassa korvaavana toiminut päivystys.

Malmin päivystys tulee palvelemaan ensisijaisesti itäisen ja pohjoisen Helsingin asukkaita. Päivystys tulee olemaan auki joka päivä ympäri vuorokauden. Arkisin kello 8–16 terveydenhoidon palvelut antaa kaupunkilaisille ensisijaisesti oma terveysasema.

Kun asiakas tulee päivystykseen, hänelle tehdään heti hoidon tarpeen kiireellisyyden arvio ja tarvittaessa hänet ohjataan muualle.

”Päivystyksen asiakkaat hoidetaan kiireellisyyden mukaan, ei saapumisjärjestyksessä”, kertoo Helsingin päivystystoimintojen johtajalääkäri **Mia Laiho**.

Päivystyssairaalan toimintaa tukee neljä vuodeosastoa, joista yksi on valvontaosasto.

”Sen potilaat tarvitsevat enemmän seurantaa esimerkiksi sydänvaivan tai vaikean keuhkokuumeen vuoksi”, toteaa Mia Laiho.

Päivystystä tukee myös ikääntyneille tarkoitettu osasto, jonka potilailla on akuutti tarve saada sairaala-hoitoa.

**PÄIVYSTYKSEN** hoitoprosesseja on kehitetty pari vuotta henkilöstön kanssa.

”Potilas halutaan ottaa mukaan hoitonsa suunnitteluun. Vuorovai-  
kutusta korostetaan”, kertoo projektipäällikkö **Maritta Lindholm**, joka on ollut mukana vuodesta 2007 asti suunnittelemassa uutta päivystystä.

Lääkärit ja hoitajat tekevät mah-



KUVA KIMMO BRANDT

**Johtajalääkäri Mia Laiho (vas.) ja projektipäällikkö Maritta Lindholm iloitsevat pian käyttöön tulevasta Malmin päivystyssairaalan tiloista laitteineen.**

dollisimman paljon työtä ja kirjauksia potilaan luona.

”Tätä tukee uusi liikkuva työtap. Henkilöstö on näkyvillä ja tavoitettavissa”, toteaa Mia Laiho.

**POTILAIDEN** yksityisyys huomioidaan entistä paremmin.

”Vuodeosastolla potilaat sijoitetaan yhden tai kahden hengen huoneisiin. Niissä jokaisella potilaalla on

oma infonäyttö, josta pääsee vaikka nettiin tai voi katsoa televisiota”, kertoo Maritta Lindholm.

Malmin päivystyksessä on omalle hiljentymishuone.

”Saattohoitoonkin on kiinnitetty huomiota”, lisää Mia Laiho.

Päivystyssairaalassa toimii laboratorio, kuvantaminen ja sisätautien poliklinikka. Sairaala-alueelta löytyy myös muun muassa kuntoutus-

ta ja terveysasema. Uuden päivystyssairaalan rakennuskustannukset ovat 72 miljoonaa euroa.

**Malmin uusi päivystyssairaala, Talvelantie 6, p. 09 310 67204. Päivystys tulee olemaan auki joka päivä ympäri vuorokauden. Ajantasaiset tiedot osoitteesta [www.hel.fi/sote](http://www.hel.fi/sote).**

**MARKUS SNELLMAN**



## Tietoa opiskelupaikoista

**NUORET** pääsevät tutustumaan opiskelumahdollisuuksiin helsinkiläisissä lukioissa ja ammatillisissa oppilaitoksissa Next Gate -koulutusmessuilla Kaapelitehtaalla 4.–6.11. Messut on suunnattu peruskoulujen 8.–10.-luokkalaisille, jotka hakevat opiskelupaikkaa yhteishaussa. Kaupungin lukiot, Stadin ammattiopisto ja lukuisat yksityiset toisen asteen oppilaitokset esittäytyvät messuilla. Ohjelmassa on muun muassa työ- ja muotinäytöksiä, tietoiskuja sekä musiikki- ja tanssiesityksiä. Lisätietoja saa osoitteista [www.nextgate.fi](http://www.nextgate.fi) ja [www.facebook.com/nextgatemessut](https://www.facebook.com/nextgatemessut).



KUVA HELSINGIN KAUPUNGIN OPETUSVIRASTO

## Huoli nuoresta?

**JOS** olet huolissasi läheisen nuoren hyvinvoinnista, voit kertoa tilanteesta Luotsin työntekijöille. Nuorisosiainkeskuksen yhdessä sosiaali- ja terveysviraston kanssa ylläpitämä Luotsi-toiminta on tarkoitettu syrjäytymisvaarassa oleville nuorille. Aiemmin Luotsiin tultiin koulukuraattorin, opettajan tai sosiaalityöntekijän antamalla läheteellä, mutta nyt Luotsiin voi ottaa yhteyttä suoraan myös nuoren huoltaja, ystävä tai muu läheinen. Lisätietoja saa osoitteesta [www.nuoriso.hel.fi/luotsi](http://www.nuoriso.hel.fi/luotsi).



KUVA ISTOCKPHOTO

Liikuntahulinoissa riittää vilskettä.



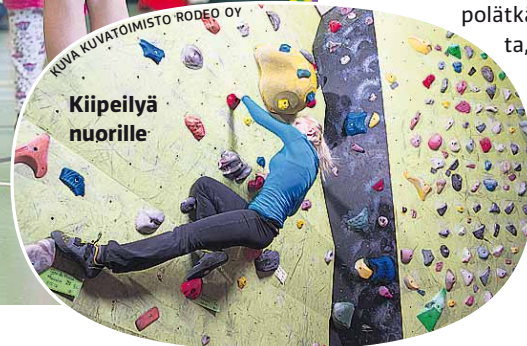
KUVA LIKUNTAVIRASTO / NINA KAVERINEN

## Lajitestausta nuorille

**KAUPUNKI** järjestää nuorille maksutomia, hauskoja ja monipuolisia liikuntalajien kokeilumahdollisuuksia ympäri kaupunkia. Pääkohderyhmänä ovat 17–29-vuotiaat työttömät helsinkiläiset. Mukaan halutaan erityisesti nuoret, jotka eivät muuten liiku. Tunneille ei tarvitse ilmoittautua etukäteen. Tunnit ovat pääosin päivällä, osa myös iltaisin.

Esimerkiksi maanantaina on hahjoogaa, kuntosalia, salibandyä ja kiipeilyä sekä jalkapalloa. Tiistaina koellaan jalkapalloa, biljardia, keilausta, nyrkkeilyä, tennistä, sulkapalloa, jousiammuntaa ja hapkidoa. Keski- viikkona on koripalloa, kahvakuulaa ja pingistä. Torstaina testataan piipolätkää, höntsää, taikita, telinevoimistelua ja miekkailua. Perjantaina kokeillaan sirkuskoulua, taekwondo ja kuntonyrkkeilyä.

**Lisätiedot:**  
[www.nytliikunta.fi](http://www.nytliikunta.fi)



Kiipeilyä nuorille

# Liikkumaan säästä välittämättä

**HELSINKI** tarjoaa talvella huikean määrän liikuntamahdollisuuksia niin sisällä kuin ulkona, eivätkä kaikki niistä maksa mitään.

Esimerkiksi jäähalleissa Pirkkolassa, Oulunkylässä, Malmilla, Myllypurossa ja Paloheinässä järjestetään maksuttomia yleisöluisteluvuoroja. Lisätietoja niistä saa osoitteesta [www.hel.fi/liikunta](http://www.hel.fi/liikunta) ☛ Sisäliikuntapaikat ☛ Jäähallit.

Kymmenet luistelukentät ja seitsemän tekojääkenttää tarjoavat luistelun ja pelaamisen riemua kaiken-

ikäisille. Luistelupaikat löytyvät osoitteesta [www.hel.fi/liikunta](http://www.hel.fi/liikunta) ☛ Ulkoliikuntapaikat ☛ Tekojääkentät ja luisteluradat.

**SUKSILLE** pääsee jo ennen ensilunta Vikon hiihtohallissa. Ladun peruskierros on noin 850 ja lisälenkki 200 metriä pitkä. Hallissa on lisäksi esimerkiksi kuntosali, lasten liikuntapuisto, kahvila sekä talvisia harrastusmahdollisuuksia ja -elämyksiä tarjoava Talvimaailma. Halli on avoinna päivittäin kello 8–21. Liput maksavat 10–14 euroa.

Ulkoladut otetaan käyttöön lumitilanteen mukaan. Helsingin kattava latuverkosto tarjoaa 200 kilometrin verran sivakoitavia reittejä. Latutilanetta voi seurata latukarttapalvelusta [www.mski.fi/helsinki](http://www.mski.fi/helsinki).

**UIMAAN** päästään kaupungin neljässä uimahallissa. Uintikursseja on niin lapsille, aikuisille kuin senioreille. Lisäksi on erilaisia vesijumppia. Kurseista ja tunneista löytyy lisätietoja osoitteesta [www.hel.fi/liikunta](http://www.hel.fi/liikunta) ☛ Sisäliikuntapaikat ☛ Uimahallit.

**LAPSIPERHEIDEN** viikonlopun piriste ovat liikuntahulinat 2–8-vuotiaalle vanhempien Liikuntamyllyssä Myllypurossa ja Maunulan liikuntahallissa. Siellä lapset saavat hyppiä, temppuilla, juosta sekä pelata erilaisia maila- ja pallopelejä. Hulinat pidetään Liikuntamyllyssä sunnuntaisin 30.11. saakka kello 9–10.45 ja Maunulan liikuntahallissa lauantaisin 29.11. saakka kello 9–10.30. Lapset pääsevät sisään maksutta, aikuisen lippu maksaa 3 euroa.



## PYSÄKÖINTI

## Auto hotelliin talveksi

**KANTAKAUPUNGISSA** asuvat voivat säilyttää kesäautojaan maksutta talvella rakennusviraston autohotellissa Kalasatamassa. Liikennekäytöstä poistetun eli seisonnassa olevan ajokin asukaspysäköintitunnus ei ole voimassa kantakaupungissa. Säilytyksestä tulee tehdä ennalta sopimus rakennusviraston asiakaspalvelussa (Pohjoinen Makasiinikatu 9) ja ottaa mukaan asukaspysäköintitunnus, jos sen voimassaolo päättyy ennen 31.5.2015. Ajoneuvoja otetaan autohotelliin 27.10.–7.11. arkinen kello 14–18 ja 13., 20. ja 27.11. sekä 4.12. kello 14–18. Auto voi olla säilyksessä ensi toukokuun loppuun. Kyläsaarenkadun eteläpäässä oleva autohotelli on aidattu, valaistu ja ympärivuorokautisessa videovalvonnassa. Tilaa on 200 autolle. Lisätiedot: [www.hel.fi/pysakointi](http://www.hel.fi/pysakointi).



KUVA RAKENNUSVIRASTO

## TARINAT

## Patsaat alkoivat puhua

**KESKUSTAN** patsaat puhkeavat puhumaan lyhytfilmeissä, jotka aukeavat älypuhelimien tai tablettiin QR-koodinlukijan avulla patsaiden jalustan opaslaatoista.

Näyttelijöiden esittämiä tarinoita voi kuunnella sekä suomeksi että englanniksi. Äänessä ovat keisarinna Aleksandra Feodorovna, Havis Amanda, Keisari Aleksanteri II, J.L. Runeberg, Zacharias Topelius ja Eino Leino. *Patsas puhuu sinulle* -palvelun tuottaa Helsingin kaupungin rakennusvirasto. Suomenkieliset patsastarinat löytyvät lisäksi nettiosoitteesta [www.vihreatsylit.fi/?p=6805](http://www.vihreatsylit.fi/?p=6805).



KUVA COMMA IMAGE OY

## VERKOSSA

## Koulutiloja varaamaan

**HELSINGISSÄ** on meneillään koulutilojen varauskokeilu, jossa asiakkaat voivat hakea tiloja ilta- ja vapaa-ajankäyttöön suoraan koululta. Näin halutaan tehostaa koulujen käyttöä monitoimitiloina. Kokeiluun osallistuvat Kontulan, Tahvonlahden, Vartiokylän, Töyrynummen ja Oulunkylän ala-asteen koulut, Vartiokylän ja Meilahden yläasteen koulut sekä Porolahden (Roihuvuorentie 2), Jakomäen, Haagan ja Pitäjänmäen peruskoulut. Lisätietoja saa opetusviraston sivuilta osoitteesta [edu.hel.fi](http://edu.hel.fi). Kokeilu jatkuu ensi vuoden loppuun.

## Tietoa tapahtumapaikoista

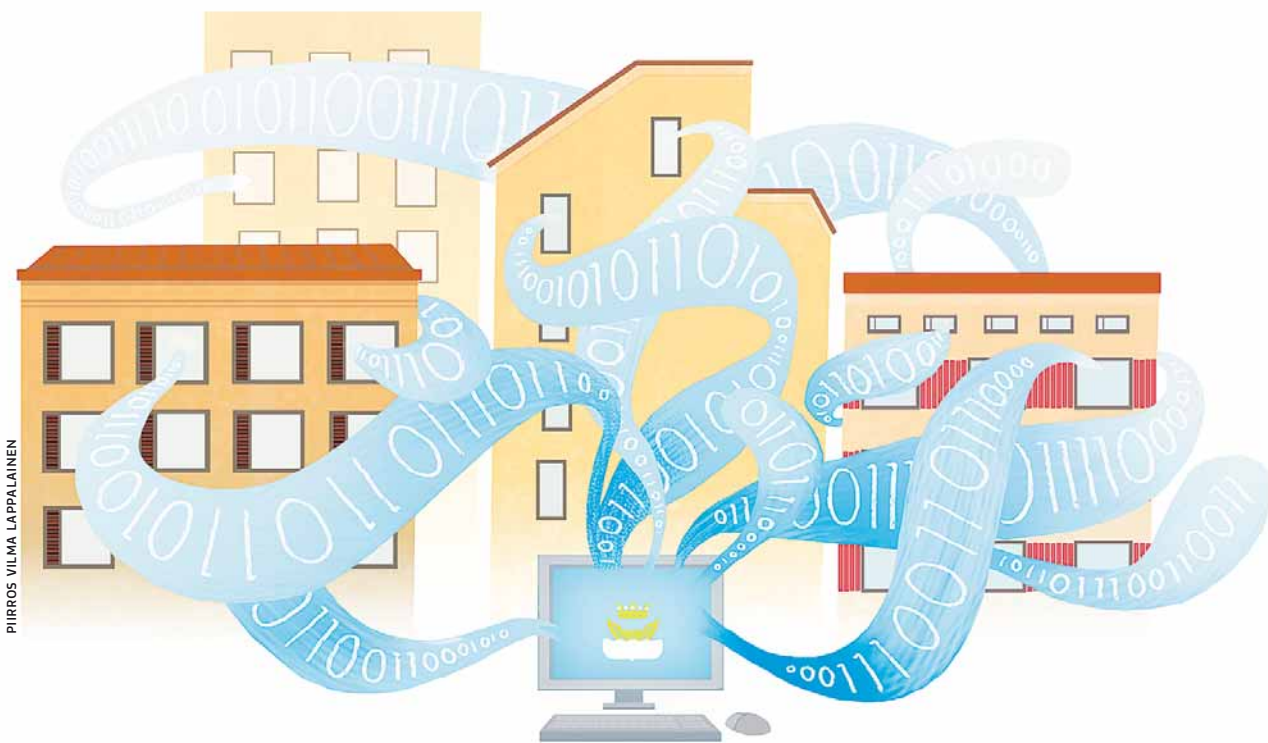
**TAPAHTUMIEN** järjestämiseen soveltuvista keskeisimmistä paikoista Helsingissä on koottu niin kutsutut tapahtuma-aluekortit. Niiden tiedot, kartat sekä ilma- ja panoraamakuvat auttavat tapahtuman järjestäjää arvioimaan paikan soveltuvuutta omaan tarpeeseen.

Korteissa on tietoa alueen käytön mahdollisista rajoituksista ja muista erityispiirteistä. Kaupungin julkaisemat kortit löytyvät osoitteesta [www.hkr.hel.fi/luvat](http://www.hkr.hel.fi/luvat).

## Kysy mitä vain

**KIRJASTON** Kysy mitä vain -palvelussa saa vastauksen kysymykseen joko esittämällä sen itse tai selaamalla vanhoja kysymyksiä osoitteesta [www.kysy.fi](http://www.kysy.fi). Kysyjä saa vastauksen verkossa ja halutessaan sähköpostitsekin. Helsingin kaupunginkirjaston henkilökunta vastaa useimpiin kysymyksiin, mutta kuka vain voi vastata ja kommentoida kysymyksiä kirjaututtuaan palveluun.

## AVOIN DATA



PIIRROS VILMA LAPPALAINEN

## Tietojärjestelmät inventoitiin

**HELSINKI** on avannut ensimmäisenä suomalaiskaupunkina listan tietojärjestelmistään sisältökuvauksineen avoimena datana. Nyt kuka tahansa voi hyödyntää näitä tietoja. Kaupungin yli 30 virastoa ja laitosta käyttävät 843 tietojärjestelmää. Joukkoon mahtuu niin pilaantuneiden maa-alueiden Piltti-rekisteri kuin ZIMS-eläinrekisteri, joka sisältää Korkeasaaren eläinten sukupuut ja painot.

Helsingin kaupunginkanslia julkaisi tietojärjestelmäluettelon avoimena datana Helsinki Region Infoshare -palvelun avulla. Palvelusta löy-

tyy jo yli 1 100 erilaista tietoa-aineistoa sekä lukuisia hyödyntämisesimerkkejä. Helsinki aikoo julkaista avoimena datana yhä enemmän tietojärjestelmiensä sisältöä.

"Nyt kun tiedämme, mitä tietoa kaupungin järjestelmät sisältävät, voimme kysyä kaupunkilaisilta, mitä tietoa he haluaisivat avattavan. Vastamurto-osa kaupungin tietovarannosta on saatavilla avoimena datana. Tavoite on, että tulevaisuudessa kaikki kaupungin julkiset tietovarannot olisivat kenen tahansa vapaasti hyödynnettävissä, toki yksityisyydensuojaa

tai yhteiskunnan turvallisuutta vaarantamatta", toteaa Helsinki Region Infoshare -datanavapalvelua vetävä Tanja Lahti Helsingin kaupungin tietokeskuksesta.

PETJA PARTANEN

**Tietojärjestelmäluettelo on osoitteessa [www.hri.fi/fi/dataset/helsingin-kaupungin-tietojarjestelmaluettelo](http://www.hri.fi/fi/dataset/helsingin-kaupungin-tietojarjestelmaluettelo). Helsinki Region Infoshare -palvelu avaa Helsingin seutua koskevaa julkista tietoa kaikkien käyttöön. Palvelua koordinoi Helsingin kaupungin tietokeskus. Lisätiedot: [www.hri.fi](http://www.hri.fi).**



## Etua vähistä päästöistä

**VÄHÄPÄÄSTÖISTEN** ajoneuvojen omistajat saavat 50 prosentin alennuksen pysäköintimaksuista Helsingissä. Alennus koskee yleisten liikennealueiden maksullisia lippuautomaatti- ja mittaripaikkoja sekä asukaspysäköintipaikkoja. Etuus haetaan rakennusviraston asiakaspalvelusta (Pohjoinen Mäki, kasiinikatu 9, p. 09 310 39000), jossa tarkistetaan päästötiedot. Bensiini- ja dieselautojen hiilidioksidipäästöt saavat olla enintään 100



grammaa ja kaasu- sekä etanoliautojen 150 grammaa kilometriä kohden. Säänneltyjen päästöjen pitää olla vähintään Euro 5 -tasoa. Täyssähköautot ja -mopoautot luetaan vähäpäästöisiksi. Alennuksen saa maksaessaan pysäköinnin matkapuhelimella tai ajoneuvokohtaisella pysäköintilaitteella. Ne, joilla on jo alennus, saavat postitse uuden alennuksesta kertovan tarran ja ohjeita. Lisätiedot: [www.hkr.fi/pysakointi](http://www.hkr.fi/pysakointi).

KUVA: SEPPÖ LAAKSO

## Jätevesi puhdistettiin tarkoin

**VIIME** vuonna Viikinmäen jätevedenpuhdistamolla jäteveden fosforista poistettiin 96,8 ja typestä 92,4 prosenttia. Helsingin edustan merialueelle kohdistuva fosforikuorma väheni 23 prosenttia ja typpikuorma 42 prosenttia edellisvuodesta. Rehevoitymisen kannalta typpikuorman pieneneminen on erityisen merkittävää.

Lähde:  
Helsingin kaupungin  
ympäristöraportti 2013

96,8 %  
jäteveden  
fosforista  
poistettiin.

# Luomaan taidetta yhdessä



Mentori Katriina Rosavaara ja taiteilijat Mikko Haapoja, Annika Niskanen, Michael Bulfin, Taija Helminen, Anni Tolvanen, Sonja Jokiniemi, Elina Aho ja Petra Vehviläinen palkattiin kehittämään kaupunkia.

**KAHDEKSAN** nuorta taiteilijaa kehittää parhaillaan kaupunkia asukkaiden, yritysten ja julkisten toimijoiden kanssa. Taiteilijatyöryhmälle voi esittää yhteistyöehdotuksia. Heidän palkansa maksavat Helsingin kaupunki sekä opetus- ja kulttuuriministeriö.

"Yhteistyön tuloksena voi syntyä taideteoksia, uusia toimintatapoja, ideoita asuinalueen viihtyisyyden lisäämiseksi, naapureihin tutustumista tai oikeastaan mitä tahansa, sillä

vain osallistujien kekseliäisyys asettaa rajat", toteaa taiteilijoiden työtä koordinoiva mentori, taiteen maisteri Katriina Rosavaara.

Syyskuussa aloittanut monialainen taiteilijajoukko on ehtinyt muun muassa tuottaa asukkaiden kanssa teatterillista ilmaisua asukastilaisuudessa ja kuvataideteoksen yrityksen pääkonttoriin työntekijöiden kanssa sekä kerätä aineistoa Helsinki-aiheeseen ääniteokseen ja kirjoittaa draamallista tarinaa rakennettavalle Ku-

ninkaantammen asuinalueelle.

"Taiteilijoista voi pyytää yhteistyöhön yhden tai useamman. Työtäpää voidaan kehittää yhdessä, jos sitä ei ole valmiiksi mietittyä", vinkkaa Rosavaara.

Hankkeeseen valittiin lähes 250 hakijan joukosta kuvataiteilijat Elina Aho ja Michael Bulfin sekä muusikot Mikko Haapoja ja Anni Tolvanen. Myös dramaturgi Taija Helminen, tanssi- ja esitystaiteilija Sonja Jokiniemi, teatteri-ilmaisun ohjaaja An-

nika Niskanen ja teatteriohjaaja Petra Vehviläinen kuuluvat ryhmään.

**TAIDEYLIOPISTON** ja Helsingin kaupungin yhteisellä puolivuotisella Helsinki Creates Works (HelCre) -hankkeella halutaan laventaa taiteilijoiden työkuva ja käyttää heidän osaamistaan uusin tavoin – joita voitaisiin ottaa käyttöön pysyvämmiin.

"Taiteilijoiden ammattitaitoa ja näkemyksiä on hyödynnetty melko vähän asukastyössä ja kaupunkikehityksessä. Esimerkiksi teoksia saatetaan tilata asukkaiden tai työntekijöiden mielipidettä kuulematta tai muuten heitä osallistamatta. Koetamme muuttaa tilannetta ja luoda taiteilijoille uudenlaisia työ- ja ansaintatapoja, myös yhdistämällä ennakkoluulottomasti taiteenalojen osaamista", summaa Rosavaara.

Mukana olevilla taiteilijoilla on kokemusta erilaisista osallistamisen tavoista. He myös oppivat niitä hankkeen aikana toisiltaan.

"Taiteilijoiden valinnassa huomioitiin ammattitaidon osana osallistamisen tapojen tuntemus, joten pysytymme takaamaan tietyn työn laadun, ja kysyntää onkin riittänyt. Koetamme murtaa hankkeella yhtä lailla mahdollisia osallistujien ennakkoluuloja omasta ilmaisutaidostaan kuin taiteilijoistakin", toteaa taiteilijoita valitsemassa ollut erityissuunnittelija Taina Seitsara kaupunginkansliasta.

**Helsinki Creates Works (HelCre) -hanke on Helsingin kaupungin ja Taideyliopiston yhteishanke, jonka rahoitukseen osallistuu opetus- ja kulttuuriministeriö. Lisätietoa saa hankkeen nettisivuilta [www.helcre.fi](http://www.helcre.fi).**

TIINA KOTKA



Aavistus Kallion hipsterihengestä ja urbaanista luovuudesta tuntuu siirtyneen idemmäs Kalasatamaan.

# Fiksumpi Kalasatama

TEKSTI TIINA SANDBERG KUVAT MAANLUMO OY, MARI THORIN, TERO PAJUKALLIO



# K

**ALASATAMASTA** Helsingin itäisen kantakaupungin rannalla rakentuu vähitellen noin 20 000 asukkaan kaupunginosa. Tavoitteena on tiivis kaupunkimainen ympäristö, jossa nykyaikainen tekniikka pal-

velee ihmistä. Rakentaminen jatkuu aina 2030-luvulle asti.

Toistaiseksi Kalasatama yhdistyy useimpien kaupunkilaisten mielessä lähinnä metroasemaan entisen Sompasaaren satama-alueen kupeessa ja kenties Suvilahden festareihin ja kirpputoriin. Julkisuudessa on käsitelty paljon alueen tulevaisuuden suunnitelmia, kuten maamerkiksi nou-

sevaa Redi-kauppakeskusta korkeine tornitaloineen.

Kalasatama on kuitenkin jo nyt vajaan parin tuhannen asukkaan koti ja omakeimainen asuinalue.

**Jenni Tuomisto**, 39, on asunut Kalasatamassa miehensä ja pienten poikiensa kanssa vuodenvaihteesta lähtien.



Kalasatamanpuistosta kaavaillaan asukkaiden kohtaamispaikkaa. Havainnekuvassa taustalla kohoaa Redi-kauppakeskus torneineen.



”Meillä kävi tuuri Hitas-arvonnoissa ja tulimme Siltasaaresta kokeilemaan millaista on asua uudiskohteessa ja uudessa kaupunginosassa.”

Tuomisto, kuten monet muutkin, odotti palveluiden rakentuvan nopeammin, mutta olemassa oleva kulttuuritarjonta ilahduttaa. Niin ikään perhettä ilahduttaa lyhyt matka keskustan palveluihin sekä Kivinokan, Mustikkamaan ja Lammassaa-

ren luontokohteisiin. Hauskoja yllätyksiä on ollut muun muassa pop up -kirjasto.

”Uutuus ja väliaikaisuus luovat loistavat puitteet asukasvaikuttamiselle. Mittakaavan kasvaessa toivoisin, että nykyinen yhteisöllisyys säilyisi. Yhteispihat, kapeat kadut ja tietynlainen uudisraivajahenkisyys ovat ainakin tähän asti olleet asukkaiden yhteishenkeä kasvattavia tekijöitä.”

Jenni Tuomisto toivoisi, että kaupungin notkeus erilaisissa kokeiluissa säilyisi silloinkin, kun alue on valmis tai lähes valmis.

**KALASATAMAN ALUERAKENTAMISHANKKEEN** projektinjohtaja **Hannu Asikainen** vahvistaa, että asukkaiden viihtyvyyteen on haluttu panostaa alusta alkaen.







Jenni Tuomisto on kotiutunut Kalasatamaan.

## ”Uutuus ja väliaikaisuus luovat loistavat puitteet asukasvaikuttamiselle.”

”Rakentamisen aikataulus on suunniteltu niin, että siitä aiheutuu mahdollisimman vähän häiriötä asukkaille”, Asikainen toteaa.

”Liikomme pohjois-eteläsuunnassa vuorovedoin eli rakentaminen etenee Itäväylän kohdalta molempiin suuntiin asteittain. Samoin alueiden väliaikaiskäyttöä ja asukasaktiivisuutta suositaan.”

Asikainen viittaa muun muassa asukkaiden maalaamaan väliaikaiseen leikkipuistoon, kaupunkiviljelyyn sekä konsertteihin Konttiaukiolla ja Kyläsaaren kentällä. Lokakuun loppuun jatkuu älykonttikokeilu, jossa Kalasataman ja Suvilahden välisellä parkkialueella sijaitsevista energiaomavaraissa konteissa toimii itsepalvelukirjasto, sähkötarvapyörän latauspiste ja Kalasataman ruokapiirin jakelupiste.

Kokonaisuutena Kalasatama on Helsingin suurimpia aluerakentamiskohteita. Asikainen tähden-tää, että vaikka koordinoitavastuu on kaupunginkanslian talous- ja suunnitteluosastolla, kyse on kaupungin virastojen yhteisestä isosta ponnistuksesta ja jättihankkeesta.

**METROASEMAN VIEREEN** nousee alueen keskus, kaupunkimainen kauppakeskus Redi, joka avautuu vahvasti ulospäin näyteikkunoiden ja kadunvarsi-tilojen myötä. Autopaikkojen ohella sinne saadaan yli neljä tuhatta polkupyöräpaikkaa.

Kauppakeskuksesta tulee kantakaupungin suurin. Se tulee näkymään kaupungin siluettissa kahdeksana tornina, jotka ovat 20–35-kerroksisia. Yksi torneista on varattu hotelliksi, toinen toimistotilaksi ja loput asuinrakennuksiksi.

Kalasataman osa-alueista tulee omaleimaisia ja kaupunkirakenteeltaan erilaisia. Asikainen painottaa, että kokonaisuudesta halutaan kuitenkin yhtenäinen. Tätä vahvistaa kuuden kilometrin pituinen avoin rantareitti, joka kulkee alueen läpi pohjoisesta etelään.

Kalasatamanpuistosta toivotaan kaikkien asukkaiden kohtaamispaikkaa. Suvilahdessa ja Tukku-

rilla puolestaan on tarjolla erilaisia vapaa-ajanpalveluja urbaanissa hengessä.

Asikainen nostaa esiin myös eteläpään alueet Nihdin ja Sompasaaren, joista on mahdolliset näkymät meren yli Katajanokalle ja Kruununhakaan sekä Korkeasaaren suuntaan. Isoisänsillan valmistuminen 2016 tuo Korkeasaaren ja Mustikkamaan ulkoilualueet asukkaiden lähelle.

”Alueelle rakennetaan kaupunkimaista tilaa, jossa on umpikortteleita. Talot ovat pääsääntöisesti kerrostaloja, mutta myös kaupunkipientaloja”, Asikainen kuvailee.

Kaupungin yleisten periaatteiden mukaisesti jokaisella alueella on vapaarahoitteisia omistus- ja vuokra-asuntoja samoin kuin kaupungin vuokra-asuntoja ja Hitas- sekä asumisoikeusasuntoja.

**KALASATAMASSA SUOSITAAN** uudentyyppistä asumista. Sörnäistenniemielle on valmistunut viisi kaupunkipientaloa ryhmärakennuttamishankkeenä. Ensi vuonna on valmistumassa yhteisöllisen asumisen talo Kotisatama. Verkkosaaren puolella rakennetaan veden päälle kelluvia asuntoja.

## Lupa kokeilla ja etsiä

**KALASATAMASTA HALUTAAN** joustavasti kokeilujen kautta kehittyvä, ICT-teknologiaa ja avointa dataa hyödyntävä mallialue. Puhutaan ”älykkästä kaupunkirakentamisesta”.

Yritysten ja julkistahojen muodostama digitaalinen palvelu kehittävä Forum Virium Helsinki koordinoi *Fiksu Kalasatama* -hanketta. Se tuo yhteen asukkaiden, yritysten ja kaupungin tarpeet ja kehittämisideat.

”Kalasatama toimii pilottialueena, jossa voi testata ideoiden toimivuutta. Parhaat ideat viedään kokeilun jälkeen muualle. Kokeiluja voivat tehdä niin kaupalliset kuin muutkin toimijat”, projektipäällikkö **Veera Mustonen** kertoo.

”Kynnys kokeiluille halutaan pitää matalana. Tarjoitukseksi on toimia nopealla aikataululla, kerätä palaute niin ikään nopeasti ja päättää, onko idea elinkelpoinen. Meidän tehtävämme on haarukoida

**KALASATAMA** on mukana Helsingin Energian, ABB:n ja Fingridin *Älykkäät energijärjestelmät* -kehittämishankkeessa.

”Jatkossa alueelle rakennettavat talot on tarkoitus kytkeä järjestelmään, jonka avulla esimerkiksi energiankulutusta voidaan seurata ja laitteita ohjata vaikka mobiilisovelluksen kautta. Voimme vastata arvailta, mitä kaikkia mahdollisuuksia tämä tuo ajan myötä”, Asikainen sanoo.

Energiajärjestelmän myötä Kalasatamassa voidaan tuottaa energiaa paikallisesti ja tulevaisuudessa syöttää energiaa myös verkkoon esimerkiksi aurinkopaneelin avulla, rakentaa sähköautoilua tukeva infrastruktuuri ja varastoida sähköä.

Kalasatamaan Helsinki myös rakentaa ensimmäisen uudenlaisen terveys- ja hyvinvointikeskuksen, jossa otetaan käyttöön uusi asukkaita paremmin palveleva toimintakonsepti. ■



Kalasatamaan rakennetaan uudentyyppisiä kaupunkipientaloja.

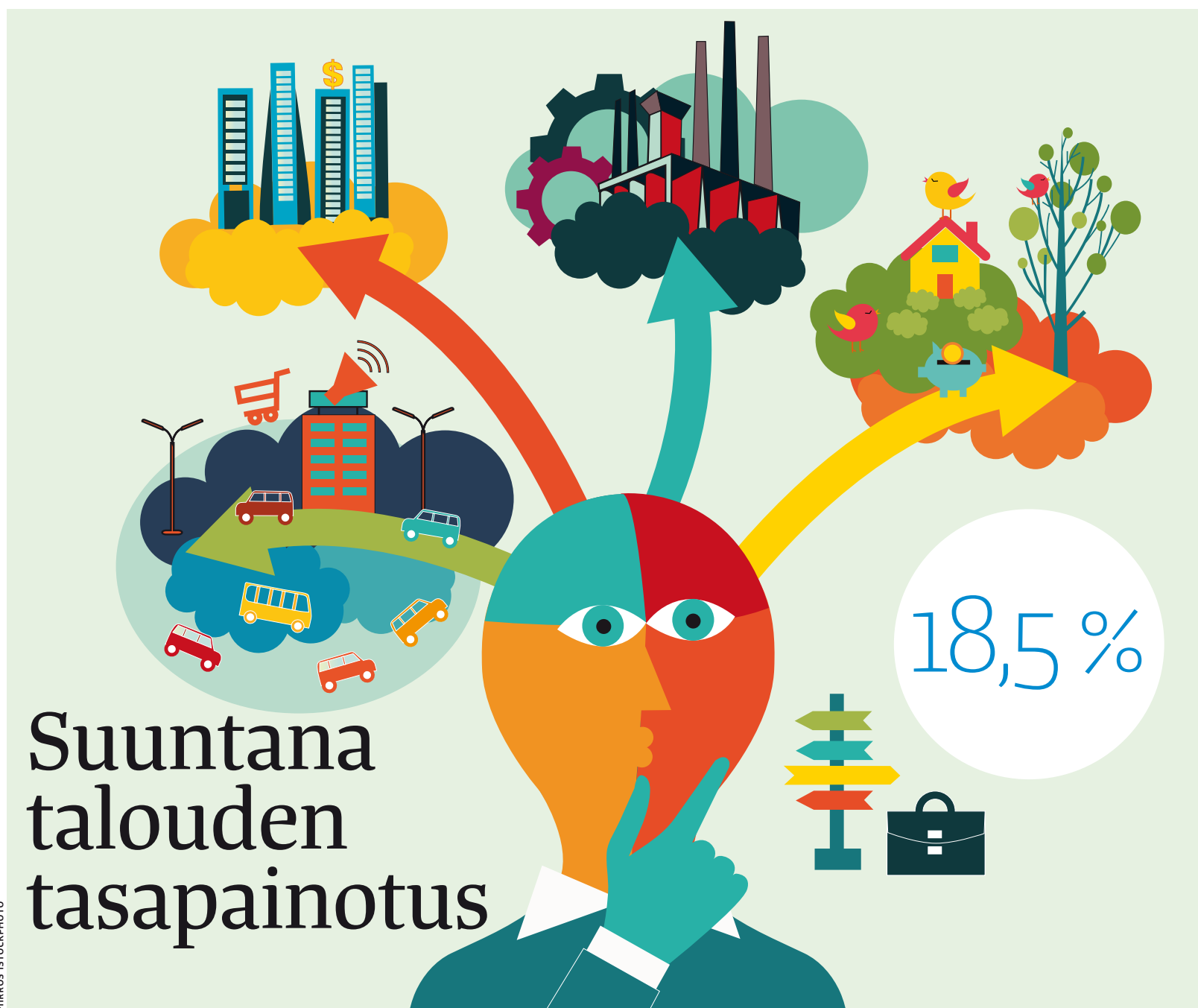
asukkaiden tarpeita ja suunnitella järjestelmiä, jotka taipuvat moneen, koska emme tiedä mitä tulevaisuus tuo tullessaan.”

Mustosen visiossa Kalasatama on ”resurssivias kaupunginosa”. Tällä hän tarkoittaa paikkaa, jossa tekniikka on valjastettu tuottamaan ihmisille enemmän omaa aikaa.

Moni asia on Kalasatamassa vasta idullaan ja ideat odottavat toteuttamista. Mustosen oma haave olisi saada kaikki alueen tilat eräänlaiseen ”pörssiin”.

”Voisin varata tai tarjota varattavaksi kaikkea mahdollista neukkarista kattopuutarhaan tai saunan. Mukana olisivat niin yksityiset kuin julkisetkin tilat ja maksatus hoituisi varaamisen yhteydessä. Tämä antaisi huikeat mahdollisuudet etätööhön ja yrittämiseen, ja kaikkia hienoja tiloja voitaisiin käyttää optimaalisesti.”





# Suuntana talouden tasapainotus

**TALOUSARVIOEHDOTUS** mahdollistaa helsinkiläisille nykyta-  
soiset peruspalvelut”, kaupunginjohtaja **Jussi Pajunen** totesi esitellessään ensi vuoden budjettiehdotuksensa lokakuun alussa.

Helsingin kunnallisvero säilyy 18,5 prosentissa. Lainakanta kasvaa nettomääräisesti 280 miljoonalla eurolla vuonna 2015.

”Emme halua lähteä leikkaamaan kuluttajien ostovoimaa”, Pajunen kommentoi.

Kaupunginjohtajan ehdotus vuoden 2015 talousarvioksi on tehty valtuuston strategiaohjelman tuottavuuden parantamista koskevan tavoitteen edellyttämin ehdoin.

Helsingin keskeisinä haasteina ovat yleinen talouden toimintaympäristön muutos ja taloudellisen tilanteen epävarmuus. Kaupunki varautuu muun muassa sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämislain voimaantuloon ja metropolihallinnon muutoksiin.

Kaupungin talouden kokonaiskuvaan vaikuttavat keskeisesti Helsingin Energian ja Helsingin Sataman yhtiöittämiset vuoden 2015 alusta. Yhtiöt eivät tulouta kaupungin kassaan enää yhtä merkit-

täviä summia kuin aiempina vuosina. Liikelaite-  
sia kaupungilla on tämän jälkeen oikeastaan vain HKL eli liikennelaitos.

**SUURIMMAT INVESTOINTIHANKKEET** vuosina 2015–2017 ovat Kalasataman, Pasilan, Länsisataman ja Kruunuvuorenrannan kadut ja puistot sekä esirakentaminen. Mittavia kohteita ovat myös Stadin ammattiopiston Roihuvuoren yksikön perusparannus ja Teollisuuskadun yksikön muutostyöt. Talonrakennusinvestoinneissa korjaushankkeisiin on varattu runsaat 145 miljoonaa euroa.

HKL:n investoinnit kasvavat 161,1 miljoonaan. Liikennelaitos investoi muun muassa uusiin metro- ja raitiovaunuihin, metroasemien perusparannuksiin ja bussiliikenteen uuteen runkolinjaan 560, joka ajaa Vuosaaresta Myyrmäkeen.

Talousarvioehdotuksessa kymmenen vuoden investointiohjelman vuositasoksi on asetettu strategiaohjelman mukaisesti 447 miljoonaa euroa.

**HELSINGIN ASUKASMÄÄRÄN** ennustetaan kasvavan sekä kuluvana vuonna että ensi vuonna 9 000 henkilöllä. Vuoden 2013 lopussa asukkaita oli 612 664.

Verotulojen kasvu on niukkaa. Kaupungin vero-

tulot muodostuvat kunnallis-, yhteisö-, kiinteistö- ja koiraverosta. Vuonna 2015 kaupungin verotulojen arvioidaan olevan kokonsuudessaan 3 013,5 miljoonaa euroa. Verotulojen ja valtionosuuksien ennustetaan kasvavan 2,2 prosenttia.

Kunnallisverojen ennakoidaan tuottavan 2 486 miljoonaa euroa eli 52 prosenttia tuloista, yhteisöveron 308 miljoonaa euroa eli 6 prosenttia tuloista ja kiinteistöveron 219 miljoonaa euroa eli 5 prosenttia tuloista. Valtionosuuksia arvioidaan kertyvän Helsingille 244 miljoonaa euroa eli 5 prosenttia tuloista.

Kaupungin kiinteän omaisuuden myyntitavoitteena on 100 miljoonaa euroa vuodessa. Lisäksi rakennusten ja osakkeiden myyntitavoite on 35 miljoonaa euroa. ■

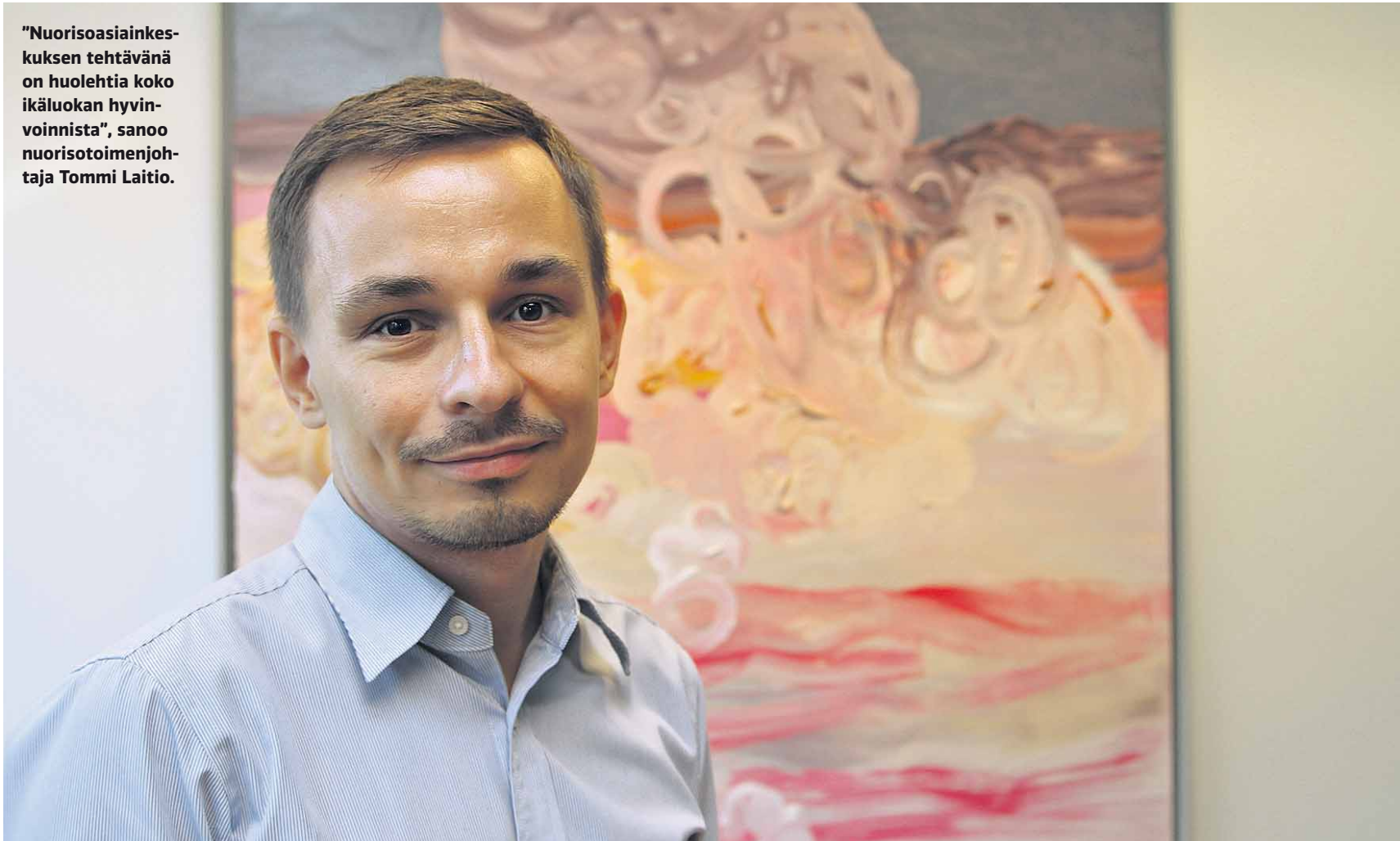
Kaupunginhallituskäsittelyn jälkeen talousarvioehdotusta ja valtuutettujen talousarvioaloitteita käsitellään kaupunginvaltuustossa 5. ja 12. marraskuuta. Valtuuston kokouksia voi seurata suorana lähetksenä verkko-osoitteessa [www.helsinkikanava.fi](http://www.helsinkikanava.fi).

**Talousarvioaineisto verkossa:**  
☎ [www.hel.fi/talousarvio](http://www.hel.fi/talousarvio)



Helsinkiläisyys on monimuotoista. Siihen kuuluu myös erilaisia seksuaali- ja sukupuolivähemmistöjä.

"Nuorisosiainkeskuksen tehtävänä on huolehtia koko ikäluokan hyvinvoinnista", sanoo nuorisotoimenjohtaja Tommi Laitio.



# Tavoitteena yhdenvertaisuus

TEKSTI JA KUVAT PÄIVI ARVOVEN

**T**ASA-ARVOSTA on helppo puhua, mutta sen eläminen todeksi arjessa on paljon vaikeampaa. "Todellinen tasa-arvo- ja yhdenvertaisuustyö vaatii omien näkökantojen tarkistamista, oman epävarmuuden sietämistä ja laupeutta toisen virheille. Se vaatii herkkyyttä tunnistaa, miksi joku ei tule mukaan tai millaisia odotuksia omalla puheellaan synnyttää", sanoo nuorisotoimenjohtaja **Tommi Laitio**.

Helsingin kaupungin nuorisosiainkeskuksen laatima yhdenvertaisuus- ja tasa-arvosuunnitelma sopii malliksi muillekin. Laition johtamassa viirastossa halutaan kiinnittää huomiota seksuaali- ja sukupuolivähemmistöihin kuuluvien nuorten kohtaamiseen.

"Henkilöstöllämme on arvot kohdallaan. Nuorisotyön koulutuksessa korostuu nuoren itsemääräämisoikeus. Henkilöstö kuitenkin kokee tarvitsevansa lisää koulutusta siihen, miten pystyttäisiin entistä paremmin tukemaan nuorta löytämään oma seksuaalinen suuntautuneisuus", Laitio kertoo ja lisää:

"Nuorisosiainkeskuksen tehtävänä on huolehtia koko ikäluokan hyvinvoinnista. Myös seksuaalivähemmistöihin kuuluville nuorille on oltava tilaa."

Laitio muistuttaa, että enemmistö nuorista kokee seksuaalivähemmistöjen oikeudet erittäin tärkeinä.

"Nuoret, jotka eivät itse kuulu seksuaali- tai sukupuolivähemmistöihin haluavat ajaa vähemmistöjen asiaa ja ehdoton enemmistö nuorista kannattaa esimerkiksi tasa-arvoista avioliittolakia."

**NUORISOASIAINKESKUKSESSA** kokeillaan myös nimenomaan työnhakua, jossa hakemuksista peitetään tunnistetiedot, kuten ikä, sukupuoli, syntymäpaikka, äidinkieli ja siviilisääty.

"Kun työhakemuksesta peitetään henkilötiedot, huomio keskittyy olennaiseen eli osaamiseen", toteaa Tommi Laitio.

**RUOTSINKIELISTÄ** nuorisotyötä pitkään tehnyt nuorisotyöntekijä **Nicole Stambej** sai keväällä tultua nuorelta konkreettisen toiveen: seksuaali- ja sukupuolivähemmistöihin kuuluvat nuoret kaipaavat omaa toimintaa.

Toukokuussa nuorisosiainkeskuksessa käynnistyi ruotsinkielisten seksuaali- ja sukupuolivähemmistönuorten ryhmä, johon kuuluu 13 iältään 16–25-vuotiasta nuorta.





"Tarjoamme nuorille paikan, jossa voi olla avoimesti oma itsensä", kertoo nuorisotyöntekijä Nicole Stambej.

**Seksuaali- ja sukupuoli-vähemmistöjen oikeudellinen asema sekä kansalaisten tietoisuus erilaisista vähemmistöistä ovat parantuneet merkittävästi viime vuosien ja vuosikymmenien aikana.**

"Ryhmän jäsenen ei tarvitse tietää seksuaali- tai sukupuoli-identiteettiään. Ryhmä on avoin kaikille, jotka kokevat olevansa jollakin tavoin erilaisia", kertoo Stambej.

Stambej iloitsee siitä, että nuoret, jotka eivät ole aiemmin löytäneet kaltaisiaan, ovat nyt saaneet paikan, jossa uskaltaa olla avoimesti oma itsensä.

"Nuorten toiveena on ollut tehdä kouluvierailuja, joilla he kertovat itsestään ja tarjoavat siten sellaista seksuaalikasvatusta, mitä itse olisivat aikoinaan kaivanneet", Stambej kertoo.

Stambejin vetämä ryhmä on ensimmäinen Helsingin kaupungin nuorisotoimen järjestämä seksuaali- ja sukupuolivähemmistöihin kuuluville nuorille tarkoitettu ryhmä.

"Toiveena on, että muutkin kunnat ja kaupungit heräävät tällaisten ryhmien tarpeellisuuteen." ■

#### Lisätietoa

**HELSINGIN** kaupungin seksuaali- ja sukupuolivähemmistönuorten ryhmistä voi tiedustella sähköpostiosoitteesta [nicole.stambej@hel.fi](mailto:nicole.stambej@hel.fi) ja HeSetan nuorten ryhmistä [aaro.horsma@heseta.fi](mailto:aaro.horsma@heseta.fi). **SEKSUAALI-** ja sukupuolivähemmistöjä koskevia termejä: <http://seta.fi/hlbtiq/> **ETUJÄRJESTÖT** HeSeta: [www.heseta.fi](http://www.heseta.fi) ja Seta: [www.seta.fi](http://www.seta.fi).

## Perheet ovat erilaisia

**HELSINGIN** kaupungin varhaiskasvatusviraston varhaiskasvatuksen asiantuntija **Mikko Mäkelä** uskoo, että päiväkotien henkilöstöllä on hyvät valmiudet kohdata erilaisia perheitä, myös samaa sukupuolta olevien vanhempien perheitä.

"Lapsen varhaiskasvatussuunnitelman tekemisessä huomioidaan perheen tilanne ja tausta. Päiväkodin arjessa erityisyyttä tai erikoisuutta on turha erikseen korostaa. Sateenkaariperheiden vanhemmilla on usein ymmärrystä, että asia voi olla uusi tai outo henkilö-

kunnalle tai muiden lasten vanhemmille".

Mäkelä toteaa, että alle kouluikäiset lapset ovat luonnostaan hyvin suvaitsevia erilaisuutta kohtaan.

"Kouluikäisillä lapsilla vertaisryhmän paine on huomattavasti isompi."

Mäkelän mukaan lapsen yksilöllisyyden huomioiminen on ollut keskeinen kehitysteema varhaiskasvatuksessa jo kymmenen vuoden ajan.

## Jokainen voi vaikuttaa

**PÄÄKAUPUNKISEUDUN** seksuaali- ja sukupuolivähemmistöihin kuuluvien etujärjestö HeSeta ry tarjoaa monipuolisia koulutuksia niin kouluille, nuorisotaloille kuin eri alojen ammattilaisille sekä järjestää ryhmätoimin-



Merja Kähkönen

taa nuorille.

Järjestön toiminnanjohtajana lokakuun loppuun asti työskentelevä **Merja Kähkönen** pitää yhdenvertaisuussuunnitelmien tekemistä hyvänä asiana, mutta muistuttaa, että suunnitelmat eivät konkretisoidu, ellei niitä toteuteta jokapäiväisessä elämässä.

"Jokainen voi vaikuttaa. Ei tarvitse odottaa, että joku muu tai organisaatio tekee jotain".

Avoimuus ja asiallinen tieto auttavat vähentämään ennakkoluuloja ja syrjintää. Kähkönen korostaa, että työelämässä asenteellisuus on laajempi ongelma kuin varsinainen syrjintä.

"Esimerkiksi vitsailua homoudesta ei välttämättä ymmärretä tai haluta nähdä loukkaavana."



Mikko Mäkelä



**Kai Ekholm** on moderni kirjastopomo, joka rakastaa sekä perinteisiä opuksia että e-kirjoja.

# Kulttuurin taltioija

TEKSTI KATJA ALAJA KUVA PERTTI NISONEN

**S**IINÄ NIITÄ lepää, koko joukko suomalaisen tutkimusmatkailijan ja tiedemiehen A. E. Nordenskiöldin karttoja pohjoisilta merialueilta. Nordenskiöld on ensimmäinen Koillisväylän kautta Jäämereltä Tyynellemerelle purjehtinut ihminen.

”Tarina kertoo, että vuonna 1878 matkaan lähtenyt Vega-laiva juuttui jäihin kymmeneksi kuukaudeksi. Miehistö popsi uhanalaisia lintuja ja luki päivän lehden, siis vuoden vanhan”, Kai Ekholm kertoo.

Siinä samassa mies kiiruhtaa jo seuraavaan paikkaan, ja taas tulee sekä tietoa että tarinaa. Ekholm on kuin kävelevä hakukone, mikä pukee häntä. Ekholm on Helsingissä sijaitsevan Kansalliskirjaston ylikirjastonhoitaja, joka työntekijöineen taltioi Suomen kulttuuriperintöä.

”Neljään kerrokseemme mahtuu 115 neliökilometriä aineistoa. Siihen kuuluu kirjoja, sanomalehtiä, karttoja, julisteita, esitteitä, musiikkia, nuotteja ja digitaalista aineistoa. Tuoreimpien joukkoon kuuluu edesmenneen elokuvavaikuttajan Peter von Baghin 8 000 elokuvateoksen kokoelma.”

Ekholm korostaa, että joukossa on muutakin kuin korkeakulttuuria, esimerkiksi mainoksia ja musiikkilehtiä. Tasapuolisuus on tärkeää kirja- ja nettisensuuria tutkineelle filosofian tohtorille.

**EKHOLM PUHUU** paljon kulttuurin tallentamisen puolesta. Hän ajautuu välillä sivupoluille, mutta palaa asiaan useaan otteeseen. Ekholmista me ihmiset ”olemme kuin lastuja laineilla”.

”Oman kulttuuriperinnön tunteminen voi auttaa rakentamaan omaa identiteettiä. Meille voi tulla tutkimaan vaikkapa oman syntymäpäivänsä Helsingin Sanomia ja kopioida sen.”

Kansalliskirjastossa käykin sekalaista sakkia: juuristaan kiinnostuneita ihmisiä, pääsykokeisiin lukevia nuoria ja tietysti tutkijoita.

**MUTTA KÄYKÖ** tulevaisuudessa? Saadaanko digitalisoituva kulttuuri talteen? Voivatko ihmiset tutkia

aineistoja vaikkapa tabletillaan? Juuri näiden kysymysten ratkominen on Ekholmin päivittäistä työmaata.

”Haravoimme verkkoa jatkuvasti, ja suomalaisia nettiä on tallessa 2000-luvun ensimmäisen vuosikymmenen verran. Digitaalisten aineistojen lataukset ovat hurjassa kasvussa, yhdessä tunnissa tehdään tuhansia sivulatauksia. Hiljattain pistimme apurahahakemuksen vetämään. Haluaisin saada aineistomme Assembly-tietokonefestivaaleille ja törmäyttää kulttuureja”, Ekholm aloittaa.

Sitten hän pääsee vauhtiin. Kymmenen vuotta sitten Ekholm esitti Helsingin Sanomissa, että valtio tuottaisi kaikki 1900-luvun sanomalehdet kansalaisten luettavaksi verkkoon. Tänä keväänä hän esitti asian uudestaan.

Ekholm kirjoitti, että *”itsenäisyyden aikana Suomessa on ilmestynyt yli 2 000 sanomalehteä, jotka ovat rakentaneet kansallista identiteettiä enemmän kuin mikään muu kulttuurin alue. Suomalainen politiikka, sananvapaus ja arki on määritelty sanomalehdissä.”*

”Tekijänoikeudet ovat ongelma, mutta korvausjärjestelmä ratkaisisi sen. Valtion budjettiin määri-

teltäisiin summa lehtien digitointiin ja tekijänoikeudellisiin korvauksiin. Mutta tarvittavaa 15 miljoonaa euroa ei tunnu löytyvän, vaikka se on pikkuraha muiden kulujen joukossa.”

Ekholm kertoo, että toisin on Norjassa. Norjan kansalliskirjasto ja tekijänoikeuksia lisensoiva Kopinor ovat vapauttaneet nettiin 250 000 norjankielistä kirjaa.

**EKHOLMIN SUHDE** kulttuuriin sai alkunsa pikkupoikana, kun hän näki **Georges Simenonin** komisario Maigretista kertovan dekkarin kirjakaupan ikkunassa ja pyysi äitiään ostamaan kirjan. Sen jälkeen yksinhuoltajan poika viihtyi kirjastossa.

”Voi sanoa, että ihminen lukee samaa kirjaa koko ikänsä. Minulla on kaikki Maigret-kirjat, 74 kappaletta, ja viimeksi luin **Lee Childin** toiminnallisen Jack Reacher -dekkarin. Dekkarit auttavat ratkomaan päivittäisiä ongelmia. Ne ovat lepopaikkoja, jotka vetoavat moraaliin ja etiikkaan.”

Onpa Ekholm itsekin dekkaristi ja eräs Suomen dekkariseurain perustajista. Esikoisdekkari *Niiden kirjojen mukaan teidät on tuomittava* ilmestyi vuosi sitten.

”Haluan tuoda hauskuutta dekkareihin, monet niistä ovat liian vakavia ja totisia. Tulevan dekkari-ni teema liittyy kollektiiviseen syyllisyyteen, 90-luvun talousrikoksiin. Etsivät Kalju ja Kihara ovat edelleen mukana.”

**EKHOLM PITÄÄ** myös e-kirjoista ja toivoo, että kirjastot muuttuvat rikastetuksi. Ehkä se auttaisi säilyttämään suomalaisen lukukulttuurin.

”Ostin netistä **T. S. Eliotin** *Autio maa* -runokirjan iPadilleni. Se on mahtava. Eri näyttelijät, kuten näyttelijä **Viggo Mortensen**, toimivat lukijoina. On takkatulen rätinää, haastatteluja ja kuvia alkupeleisistä runoista.”

Iltaisin kirjat korvaa musiikki, kun Ekholm sulkeutuu musiikkihuoneeseensa kuuntelemaan vanhaa jazzia ja bluesia.

”Kerään äänilevyjä ja levysoittimia, ja nautin laitteiden säätämisestä täydellisen äänen saamiseksi. Siinä on jotakin samaa kuin viinien maistelamisessa.” ■

## 3 x Kai Ekholm

📍 **Naimisissa, 3 aikuista lasta. Asuu Tapanilassa.**

📖 **Dosentti, filosofian tohtori, väitellyt kielletyistä kirjoista yleisissä kirjastoissa. Opetus- ja tutkimustöitä yliopistoissa, Jyväskylän yliopiston ylikirjastonhoitaja.**

🏠 **Lempitila Kansalliskirjastossa on Reenpään kokoelmahuone, joka sisältää varhaista suomalaista kirjallisuutta. Huoneeseen voi tutustua virtuaalisesti osoitteessa [www.kansalliskirjasto.fi/extra/reenpaa/index.html](http://www.kansalliskirjasto.fi/extra/reenpaa/index.html).**

**Kansalliskirjasto on remontissa vuoden 2016 alkuun asti. Palvelut toimivat, mutta Engelin piirtämä kupolisali on suljettu.**

**Lisätiedot: [www.kansalliskirjasto.fi](http://www.kansalliskirjasto.fi).**



**”Kansalliskirjastossa on  
115 neliökilometriä aineistoa  
kirjoista mainoksiin.”**





# Ruoka yhdistää

**Timo Santalasta** yhdessä tekeminen lisää asukkaiden aktiivisuutta ja kehittää demokratiaa.

**O**LEN 33-VUOTIAS ja helsinkiläissyntyinen, mutta nuoruus Lappeenrannassa, ulkomailla asuminen ja monet matkat ovat vaikuttaneet minuun paljon. Etelä-Karjalasta on jäänyt iloinen ja avoin asenne elämään, vaikka olen Helsingissäkin asunut jo 17 vuotta. Osaan arvostaa pääkaupungin hyviä puolia, mutta kaipaen tänne myös paljon sellaista, mitä olen maailmalla nähnyt ja kokenut.

**MONELLA** meistä on haave oman ravintolan, kahvilan tai baarin perustamisesta. Ravintolapäivänä sitä on mahdollista kokeilla ilman suuria taloudellisia riskejä. Ulospäin Ravintolapäivä näyttäytyy ruokatapahtumana, mutta pohjimmitaan teema voisi olla mikä tahansa muukin. Ruoka vain yhdistää kaikkia ihmisiä – sen äärellä on helppo tutustua ja vaihtaa ajatuksia.

Lähdimme toteuttamaan ystäväni **Antti Tuomolan** utopistiselta tuntuvaa ideaa päivästä, jolloin kuka tahansa voisi avata juuri sellaisen ruoka-paikan kuin itse haluaa. Se oli vuonna 2011. Sittemmin Ravintolapäivää on vietetty 64 eri maassa ja yli 300 eri kaupungissa neljästi vuodessa: helmi-, touko-, elo- ja marraskuussa.

Lupia Ravintolapäivä ei ole koskaan pyytänyt tai hakenut. Kun ihmisille antaa vapautta, he ottavat vastuuta. Mielestäni yhteiskunnan pitäisikin perustua enemmän luottamukseen.

Parasta Ravintolapäivässä on, miten se muuttaa Helsingin niin eläväksi ja iloiseksi. Lisäksi Ravintolapäivä toimii testilaboratoriona ruoka-alalle ja -yrittäjille ja on valtava markkinointitutkimus alan trendeistä. Ravintolapäivänä liikeideaansa kokeilut juotavia aterioita valmistava Ambronite sai juuri 100 000 dollarin rahoituksen ja myy jo 35 maahan. Risteilyaluksetkin ovat kiinnostuneita ajoittamaan saapumisensa Helsinkiin Ravintolapäiväksi, joten taloudellisia vaikutuksia on nähtävissä.

Kaupunki, jossa kansalaisten luovuus, into ja osaaminen pääsevät esiin, on ihanteellinen. Kun saa tehdä sitä mitä rakastaa, tekee työnsä varmasti

parhaiten, ja silloin saavat kaikki iloa.

On ollut kannustavaa nähdä, miten Helsinki on avautunut. Kaupunkilaiset saavat toteuttaa ideoitaan! Ravintolapäivä on edesauttanut uudenlaisia aktiivisuuden ja itse tekemisen aaltoja, jotka näkyy paitsi uusina kaupunginosatapahtumina ja yhteisöllisenä tekemisenä, myös tuoreina ideoina ja aloittelevina yrityksinä. Ennen kaikkea ajatus on muuttunut siitä mikä ylipäättään on mahdollista ja miten julkista tilaa voi käyttää.

Muutosta ovat ajaneet myös *We Love Helsingin* yhteisölliset ja osallistavat tapahtumat. Vanhan ajan iskelmätaanssit vappuna, juhannuksena ja uutenavuotena, sadan ihmisen vesisota Hietsussa, kaupunkihippa, katutaidekierros ja kuorokäytävä kokoavat ihmisiä tekemään yhdessä ja käyttämään julkista tilaa. Esiintyjien ja yleisön raja hämärtyy ja usein esiintyjä ei edes ole. Kaikki antavat ja osallistuvat ja saavat samalla voimakkaampia elämyksiä.

**SUOMESSA** on aina ollut vahva talkooperinne, jota internet ja sosiaalinen media jatkavat. Enää ei tarvita fyysisiä tiloja tai jatkuvasti sitoutunutta läsnäoloa. Esimerkiksi aloittamani Facebook-ryhmä *Let's Eat Together* kokoaa syömään yhdessä illallisille tai vaikka puistoon piknikille. Vuorovaikutteinen ja orgaaninen tekeminen, jota kukaan ei säätele, antaa kaikille tasavertaisen mahdollisuuden olla mukana. Ja silloin jokainen myös kantaa vastuun omasta tekemisestään, eikä voi piiloutua ”järjestäjä siivoaa minunkin jälkeni” -ajatuksen taakse.

Marraskuun alussa aloitan Helsingin uutena ruokakulttuuristrategina. Toivon voivani inspiroida, rohkaista ja mahdollistaa. Ja tietysti yhdistää kaupunkilaisia, ruoka-alan toimijoita ja julkista hallintoa entisestään. Uskon avoimeen keskusteluun ja sitä kautta syntyvään muutokseen. Helsingissä on valtavasti mahdollisuuksia, luovuutta ja intoa – on tärkeää antaa sille siivet.

TOIMITTAJA **NINA RINTALA**

*Kirjoitussarjassa erilaiset helsinkiläiset kertovat suhteestaan pääkaupunkiin.*

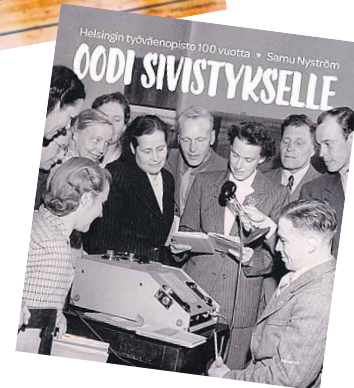
**Ruokakulttuuristrategina aloittava Timo Santala** iloitsee yhteisöllisen tekemisen aallosta Helsingissä.



KUVA JUHA METSO

## LUKUKOKEMUS

### Molemmilla kotimaisilla



**HELSINGIN** suomenkielinen ja ruotsinkielinen työväenopisto viettävät molemmat 100-vuotisjuhlaa. Kaksikielisessä pääkaupungissa molemmat kieliryhmät toimivat alkujaan omina osastoina saman työväenopiston sisällä. Tiet erkanivat vasta 1927. Tänä vuonna kumpikin opisto on julkaissut oman, runsaasti kuvitetun juhla-kirjansa.

*Oodi sivistykselle* kertoo huolellisesti dokumentoiden suomenkielisen työväenopiston vaiheet vaatimattomasta alusta yhdeksi Euroopan suurimmista aikuiskasvatustutustuioista. Työväestön sivistystoiminta on jo kauan sitten muodostunut kaikkien kaupunkilaisten itsensä kehittämisen väyläksi. Työviksen kursseilla käy vuosittain noin 70 000 oppilasta, ja toimintaa on eri puolilla kaupunkia.

*Delad glädje* (jaettu ilo) koostuu erilaisista kirjoituksista ja muisteluista, esseistä ja haastatteluista, joissa juhla-alua kommentoivat muu muassa **Kjell Westö**, **Märta Tikkanen** ja **Merete Mazzarella**. Svenska arbetarinstitutionen, Arbis, on Helsingin kaupungin ainoa ruotsinkielinen virasto ja sen symbolinen arvo ruotsia puhuville helsinkiläisille on huomattava niidenkin parissa, jotka eivät sen kursseilla itse käy. Kurssilaisista itse asiassa parikymmentä prosenttia on tätä nykyä suomenkielisiä.

**RITA EKELUND**

**Samu Nyström: Oodi sivistykselle. Helsingin työväenopisto 100 vuotta. Minerva Kustannus Oy 2014.**  
**Ilva Larsdotter (red.): Delad glädje. Helsingfors Arbis 1914–2014. Schildts & Söderströms 2014.**



## Messuilla leivonnaisissakin on puuta



**MITÄ** yhteistä on autolalla, huulipunalla, mansikkahillolla, hajuvedellä ja kengillä? Niiden valmistamiseen voidaan käyttää puuta tai puupohjaisia raaka-aineita.

Metsämessujen Tulevaisuuden torilla on esimerkkejä biotalouden arkipäiväisistä puupohjaisista tuotteista tulevaisuu-

den prototyyppeihin.

Metsämessut on osa *Meidän viikonlopun* tapahtumakokonaisuutta, johon kuuluvat ELMA maaseutumessut, Kädentaitotapahtuma, Lemmikki (la-su) ja OutletExpo. Messukeskus (Messuaukio 1) on 7.–9.11. avoinna pe klo 9–18, la klo 10–18 ja su klo 10–17. Liput Messukeskuksen verkkokaupasta 15/9 e ennakkoon tai ovelta 18/11 e. Lisätiedot: [www.meidanviikonloppu.fi](http://www.meidanviikonloppu.fi).



Marita Huurinainen puusta valmistetut Wave-kengät ovat esillä Metsämessujen Tulevaisuuden torilla.

# Menoksi



Lapsia Karhutiellä Herttoniemessä 1950-luvulla.

## Eläviä kuvia Helsingistä

**OLETKO** kiinnostunut Helsingin historiasta ja kaupunkikuvan muutoksista? Suuntaa silloin Helsingin kaupunginmuseon elokuviin. Museon yhteydessä Sofiankadulla sijaitsevassa Kino Engel 2 -elokuvateatterissa näytetään filmejä pääkaupunkimme menneistä vuosista. Ohjelmistossa on Helsingin aiheisia filmejä Ylen arkistoista, Kansallisesta audiovisuaalisesta arkistosta ja muilta elokuvien tuottajilta.

"Kartutamme filmivalikoimaa koko ajan. Poimimme tarjolla olevista filmeistä mielenkiintoisimmat", kertoo museolehtori Marjukka Sihvola.

Filmejä esitetään nonstopina arksin kello 10–16 ja viikonloppuisin kello 12–16. Filmit ovat enimmäkseen suomenkielisiä. Kerran kuukaudessa näytetään yhtenä päivänä pelkästään ruotsinkielisiä filmejä. Kesällä on nyt

esitetty iltpäivisin englanninkielisiä elokuvia lähinnä turisteille. Esityksiä myös tilataan erilaisille kävijöille.

"Voimme tarjota esimerkiksi koululaisille yhdistetyn museo-opastuk-



Liikennepoliisi Ateneumin edustalla vuonna 1960.

sen ja sopivan elokuvan, kunhan minun otetaan yhteyttä ajoissa. Aikuisryhmät saattavat haluta nähdä tietyn filmin tiettyyn aikaan. Toteutamme näitä toiveita mahdollisuuksien mukaan. Kävijöinä on myös maahanmuuttajia, jotka haluavat tutustua tällä tavoin kaupunkiimme. Kaikkiin esityksiin on aina vapaa pääsy", Sihvola sanoo.

Kaupunginmuseo on esittänyt Helsingin filmejä Kino Engelissä vuodesta 1997 lähtien. Elokuvateatterissa on 76 istumapaikkaa.

Kunkin päivän elokuvatarjonnan näkee museon nettisivuilta, ulko-olessa olevasta ohjelmasta ja lehdistä. Itsenäisyyspäivää edeltää "Kohdalon vuodet" -elokuvaviikko, jolloin esitetään sotiin liittyviä elokuvia.

TELLERVO KATZ

## Ohjelmaa

**KINO ENGELISSÄ** Sofiankatu 4:ssä on yleensä arki- ja viikonloppuohjelma. Tässä poimintoja:

**3.–5. ja 7.11. ja 29.11.** osin samat: Helsinki, ikuisesti, HKL 50 vuotta, Vanha kunnan Stadini, Herra Elanto, Meren Helsinki, Laiva on lastattu, Saapuvien laivojen satama ja Muistojeni Helsinki.

**8.–9.11.** Kadonneet korttelit I–IV, Helsingin aika, Helsinkiä – rakkautta, Helsinki 400-vuotias ja Pohjolan valkea kaupunki.

**10.–14.11. ja 12.12.** osin samat: City-eläimet, Talven satu – hiihtolatu, Pula-ajan elämää, Säästäjien ja ahertajien Vuosaari, Käpylä, Mosan polkka ja moottorikatu, Satamakatu, Helsinginkadun henki, Signen Helsinki, Fotoateljee Kuvasiskot ja Ensimmäiset amatöörikuvaajat.

**15.–16.11.** Keisareittemme jäljillä, osat 1–4.

**17.–21.11.** Juurakon Hulda, Yö on pitkä, Kuriton sukupolvi, Tahdon Stadiin, Lauantai Helsingissä 1966 ja Helsinki kasvaa.

**22.–23.11.** Intohimona taide, osat 1–3.

**24.–28.11.** Empire Helsingissä, Havis Amanda, Sinisilmäinen Helsinki ja Vanhaa ja uutta Helsinkiä, Espaa (1978), Helsinkiä 1920–1940-luvulla, 1930–1950-luvulla ja 1950–1960-luvulla. Kaupungin kasvu, Olympian ovella ja Muistojen kesä 1952.

**30.11. sekä 8.–11.12. ja 13.–23.12.** ja **27.–28.12.** Helsingin joulun ja Joulun Helsingissä 1930–1980-luvulla.

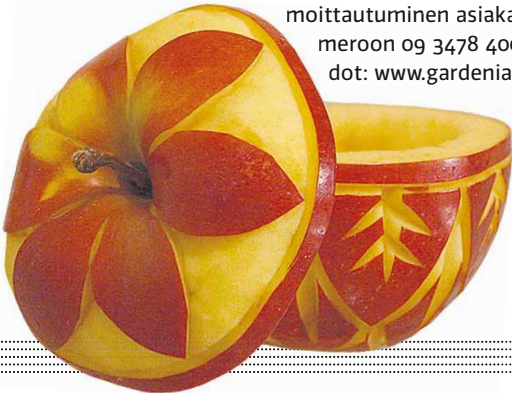
**1.–5.12. ja 7.12.** Helsinki sodassa, Sota – Helsingin kasvot, Talvisota 1939–1940, Jatkosota osat I–II ja marsalkka Mannerheim.

**Helsingin kaupunginmuseo, Kino Engel 2, Sofiankatu 4, [www.kaupunginmuseo.fi](http://www.kaupunginmuseo.fi). Museolehtori Marjukka Sihvola, p. 09 310 36639, [marjukka.sihvola@hel.fi](mailto:marjukka.sihvola@hel.fi).**



## Hedelmäkoristeita kaivertamalla

**THAIMAALAISTA** hedelmien koristekaiverrustekniikkaa opetellaan Gardeniassa (Koetilantie 1) 8.11. kello 10–12.30. Aikaisempaa kokemusta ei tarvita. Mukaan tulee ottaa leikkuulauta, kaksi punaista omenaa, vesimeloni ja muovikas-si. Kaiverrusveitsen saa lainaan Gardeniasta. Kurssin ohjaa Kanako Tamminen. Työpajan hinta on 30 euroa. Ennakkoilmoittautuminen asiakaspalvelunumeroon 09 3478 400. Lisätiedot: [www.gardenia-helsinki.fi](http://www.gardenia-helsinki.fi).



KUVA KANAKO TAMMINEN

## Nuoria taitureita

**MUSIIKKITALOSSA** (Mannerheimintie 13 A) on 11.11. kello 19 perinteinen juniorikonsertti, jossa Helsingin viidensien musiikkiluokkien oppilaita konsertoi yhdessä Helsingin kaupunginorkesterin muusikoiden kanssa. Liput 32,50–

7,50 e. Ikäsuositus 7+. Lippupalvelu, p. 0600 10800. Lisätiedot: [www.musiikkitalo.fi](http://www.musiikkitalo.fi).



## NÄYTTELYT



Tarinoiden puisto

## Tarinoita ja eläimiä

**VIRKA GALLERIASSA** avautuu 5.11. kaksi näyttelyä. *Tarinoiden puisto* on Suomen tähän asti laajin lastenkirjatapahtuma ja kuvitusnäyttely. Näyttelyn aikana järjestetään runsaasti työpajoja, lukutuokioita, luentoja, elokuvia ja musiikki- sekä teatteriesityksiä. *Tarinoiden puisto* -näyttely jatkuu 1.2.2015 saakka. Lisätiedot: [www.tarinoidenpuisto.fi](http://www.tarinoidenpuisto.fi).

Helsingin eläinsuojeluyhdistys HESY:n 140-vuotisjuhlanäyttely *Hevosista hamstereihin* kertoo yhdistyksen historian alkaen loppuun ajettujen työhevosten auttamisesta edeten nykytilanteeseen. Näyttely jatkuu 30.11. saakka.

**Virka Galleria, kaupungintalo, Sofiankatu 1/ Pohjoisesplanadi 11–13.** Avoimma ma–pe klo 9–19 ja la–su klo 10–16. Näyttelyihin on vapaa pääsy. Lisätiedot: [www.virka.fi](http://www.virka.fi).

## NÄYTTELYT

### Monipuolinen keskuspuisto

**KESKUSPUISTON** 100-vuotisjuhla-vuosi huipentuu Laiturin näyttelyyn 6.11.–3.1.2015. Historiallisten kuvien, videoiden, kuunnelmien ja karttojen siivittämänä pääsee kulkemaan kohti nykypäivää ja tulevaisuutta. Lisäksi esitellään puiston luontoa ja metsänhoitoa, kaavoitusta sekä käyttäjätietoja. Näyttelyn yhteydessä järjestettävän luentoarjan teemoina ovat luonto, historia, liikunta ja elpyminen: 12.11. Keskuspuiston luontoilta ja 18.11. Keskuspuiston historiailta. Laituri, Narinkka 2, avoinna ma–pe klo 10–19, la klo 12–16. Vapaa pääsy. Lisätietoa Keskuspuiston verkkosivuilta [www.hel.fi/keskuspuisto](http://www.hel.fi/keskuspuisto).



## MESSUT

### Skiexpo starttaa talvikauden

**PYHÄINPÄIVÄN** viikonloppuna 31.10.–2.11. on luvassa talvista fiilistelyä, talviurheiluvälineitä ja -matkailukoh-teita, kun Skiexpo avaa talvikauden Messukeskuksessa. Monoja voi kokeilla Monotestikeskuksessa ja käytettyjä urheiluvälineitä ostaa ja myydä Kamapörssissä. Samalla lipulla pääsee myös DigiExpo-, BoardExpo-, Lätkä&Säbä-Expo- ja HifiExpo-messuille. Lisätiedot [www.skiexpo.fi](http://www.skiexpo.fi).



KUVA KIMMO BRANDT

## MYyjäisiä

### Vehreät joulumarkkinat

**GARDENIAN** joulumarkkinoilla 23.11. kello 11–14 (Koetilantie 1) on myynnissä monenlaista joulupukin konttiin ja joulukotiin. Lapsille askartelua. Vapaa pääsy.

### Designia pukinkonttiin

**VOUSITTAISISSA** Teollisuustaideteiden Liitto Ornamon Design joulumyymäläisissä Kaapelitehtaalla (Tallberginkatu 1) voi ostosten lisäksi seurata muotisuunnittelijoita työssään sekä aistia joulun tunnelmaa. Merikaapelihalli 5.12. klo 11–19, 6.12. klo 10–18 ja 7.12. klo 11–17. Lisätiedot: [www.kaapelitehdas.fi](http://www.kaapelitehdas.fi).

## SIRKUS

### Tyylikäs sirkuskabaree

**MAAILMALLA** matkaava suomalaisryhmä Race Horse Company valloittaa Suvilahden Kattilahallin (Sörnäisten rantatie 22 A) kolmeksi viikoksi ja tuo kansainväliset vieraansa lavalle peräti 18 iltana. Luvassa on ainutlaatuisia hetkiä aikuiseen makuun. White nights -sirkuskabaree 2.–7., 9.–14. ja 16.–21.12. klo 19 (6.12. klo 15). Liput 18,50 e Tiketistä ja 20 e ovelta. Lisätiedot: [www.racehorsecompany.fi/performances/white-nights](http://www.racehorsecompany.fi/performances/white-nights).



Sophia Urista

KUVA ORNAMO/LIAM SCOTT WARD / DESIGN LAURA MERZ



## Virkalla synttärät

**VIRKA** Info ja Galleria juhliivat kuusivuotista toimintaansa järjestämällä ohjelmaa kaupungintalon aulassa 7.11. kello 10–18. Helsingin historiasta kerrotaan *Kustaa Vaasan kultainen noutaja* -musiikkidraamaleikin avulla kello 10.30 ja 11.30. Tomi Pulkisen ja Riitta Leivon mukaansatempaavassa tarinatuokiossa yleisö pääsee laulavien kulkureiden kanssa etsimään Helsingin vaakunasta kadonnutta kruunua.

Kello 12 tarjotaan kahvia ja kakkua 500 ensimmäi-

selle. Kello 17 esiintyy Cantores Minorensin koulutuskuoro B1. Helsingin kaupungintalo, Sofiankatu 1/ Pohjoisesplanadi 11–13.



Riitta ja Tomi Koulussa

KUVA VESA-PETTERI ASIKAINEN

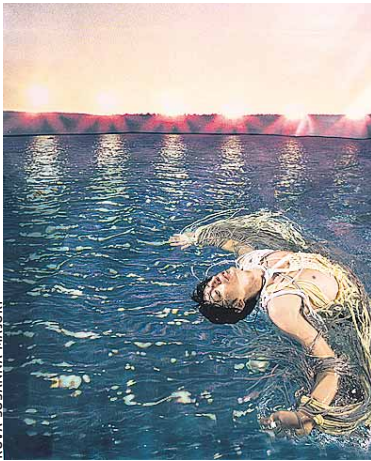
## Muotia ja muotoilua

**KORJAAMON** designmarkkinoilla vaunusalissa (Töölönkatu 51) inspiroidutaan muodista, muotoilusta ja käsityöstä isänpäiväviikonloppuna 8.–9.11. kello 11–17. Kaikissa myyntipisteissä ei voi maksaa kortilla. Vapaa pääsy. Lisätiedot: [www.korjaamo.fi](http://www.korjaamo.fi)



## TANSSIA

### Sadetta tanssien



**NYKYAJAN** sadetansseista koostuva teos *Days without Names* on Maija Hirvasen *Operatio Me* -trilogian kolmas osa. Esitykset ovat Baltic Circle -festivaalin ohjelmaa. Stoa 14.11. klo 18 (ensi-ilta), 15.11. klo 18 ja 16.11. klo 15. Liput 25/15 e.

## MUUTA MENOA



### MadSadGlad

**TANSSIN** ja musiikin yhteisillassa Annantalon juhlasalissa esiintyvät 21.11. kello 18 Hyppy!-kollektiivi ja SannaMaria. Kantaesityksenä nähdään Rytmikäyrä-tutkielma. Kesto 1 tunti, yli 13-vuotiaille. Liput 10/6 e, p. 040 867 5262.

### Askartelua ja musaa!

**ILOISESSA** lasten juhlassa Malmitalossa 9.11. kello 13–16 on tarjolla sekä konsertteja että työpajoja. Roina-akatemian naamiopajassa materiaalina on kotien tarpeeton muovi: risat, lelut, korkit, napit ja purkit. Niitä voi tuoda myös mukanaan. Vapaa pääsy. Lisätiedot: [www.etnosoi.fi](http://www.etnosoi.fi).

## MUSIIKKI

### Muistellaan Juicea

**MAAMME** eturivin artistit ja näyttelijä-laulajat esittävät Juicea tuttuja ja tuntemattomien kappaleita 16.11. kello 16 Vuotalossa. Liput alk. 22/20 e. Kesto 120 min, sisältää väliajan.



Catrin Finch & Seckou Keita

### Maailman-musiikkia

**ETNOSOI**-festivaali tuo Savoy-teatteriin kaksi kiinnostavaa konserttia. Walesin tähtiartistin Catrin Finchin ja senegalilaisen koramestarin Seckou Keitan konsertti on 7.11. klo 19, liput 25/22 e. Unkarilainen Söndörgö-yhtye esittää 8.11. klo 19 vanhaa balkanilaista musiikkia. Liput alk. 20/17 e, p. 09 310 12000 & Lippupalvelu.

## TEATTERI

### Naishahmojen kavalkadi

**ROSA LIKSOMIN NAISET** on mustalla huumorilla höystetty pohjoinen näytelmäherkku. Mare Kouki ja Mira Kivilä tekevät toistakymmentä erilaista, posketonta ja hulvatonta hahmoa. Kanneltalo 13.11. kello 14 ja 19, liput alkaen 5 euroa päivällä ja 15 euroa illalla. Kesto 75 min, ei väliaikaa.

## TEATTERI



Einsteinin rikoksen näyttelijäkomikko on Pekka Huotari, Santeri Kinnunen ja Joachim Wigelius.

## Tiedemies ja kulkuri

**HELSINGIN KAUPUNGINTEATTERISSA** nähdään ranskalaisen Éric-Emmanuel Schmittin uusi näytelmä *Einsteinin rikos*. Nobel-palkittu fyysikko Albert Einstein (Santeri Kinnunen) ja koditon kulkuri (Pekka Huotari) tapaavat sattumalta ja ystävystyvät. Juutalainen Albert Einstein varoittaa Yhdysvaltoja natsien ydinaseohjelmasta haluten estää Hitlerin toimet, mutta myötävaikuttaa samalla Yhdysvaltojen ydinvarustelun kehitykseen ja sen karmaiseviin seurauksiin. Ensi-ilta 13.11. kello 19 Helsingin kaupunginteatterin pienellä näyttämöllä (Eläintarhantie 5). Liput 36–25 e, p. 09 394 022 ja Lippupiste p. 0600 900900. Lisätiedot: [www.hkt.fi](http://www.hkt.fi).





# Veistosvisa



Kaisaniemen puistossa oleva nuorta naista esittävä veistos on saanut nimensä peltokierto-kasvin latinankielisestä nimestä *Convolvulus arvensis*.

**HELSINGIN KAUPUNKI** kutsui 1930-luvulla kuvanveistäjiä kilpailuun, jolla haluttiin julkisia veistoksia koristamaan kaupunkia. Kilpailun tuloksena muun muassa Kaisaniemen puistoon lähelle Yliopiston kasvitieteellistä puutarhaa pystytettiin nuorta nais-

ta esittävä veistos. Se on saanut nimensä peltokiertokasvin latinankielisestä nimestä *Convolvulus arvensis*. Myös elämänlangaksi kutsutulla kasvilla on laaja maavarsi ja syvälle menevät juuret. Tätä nuoruutta symboloivaa veistosta pidetään myös kevään saapumisen ja luonnon heräämisen vertauskuvana. Samalta kuvanveistäjältä on hankittu eloisia kala- ja poika-aiheisia suihkulähdevaistoksia, joita löytyy Helsingin julkisista puistoista ja yksityisiltä sisäpihoilta.

Veistosvisan kaksiosainen kysymys kuuluu: **Kuka on Kaisaniemen puistossa olevan nuorta naista esittävän veistoksen malli ja kuka tekijä?**

**LÄHETÄ** vastaus 6.11. mennessä osoitteeseen [info.taimu@hel.fi](mailto:info.taimu@hel.fi) tai Helsingin taidemuseo, Veistosvisa, PL 5400, 00099 Helsingin kaupunki. Vastanneiden kesken arvotaan Helsingin taidemuseon julkaisemia kirjoja. Vastaus kerrotaan Helsinki-infon seuraavassa numerossa.

**EDELLISESSÄ** visassa kysyttiin, kuka poseerasi Havis Amandaksi kutsutun suihkulähteen neidon mallina **Ville Vallgrenin** ateljeessa Pariisissa. Oikeita vastauksia on kaksi: pikkuveistoksen mallina toimi ranskalainen mademoiselle **Leonie Tavier** ja myöhemmin tehdyn suuremman veistoksen mallina oli ranskalainen mademoiselle **Marcelle Delquini**. Oikein vastanneiden kesken arvottiin pääsylippuja ja Hotel Manta of Helsinkiin. Kiitos kaikille osallistujille!

Tällä palstalla julkaistaan tänä vuonna Veistosvisaa, jossa kysytään Helsingin julkisista veistoksista ja muistomerkeistä.

## Lukijakilpailu



**HELSINGIN** kasvaessa ja asukkaiden muuttaessa keskustasta uusille asuinalueille 1950-luvulta alkaen siir-

rettiin monet vanhat helsinkiläiskoulut oppilaiden perässä uusille asuinalueille. Kuvassa on eräs vanha koulurakennus keskustassa vuonna 1970. **Missä sijaitsi kuvan sittemmin purettu koulu tai koulut?**

**VASTAUKSET** pyydetään toimittamaan viimeistään 6.11. osoitteella Helsinki-info, Lukijakilpailu, PL 1, 00099 Helsingin kaupunki tai sähköpostiosoitteeseen [helsinki-info.lukijakilpailu@hel.fi](mailto:helsinki-info.lukijakilpailu@hel.fi). Muistatthan liittää vastaukseen postiosoitteenne mahdollisen kirjapalkinnon postittamista varten.

### Vastaus edelliseen kysymykseen

**EDELLISEN** lukijakilpailun kysymyskuvaan on ikuistettu kaksikerroksisten talojen rivistö 1950-luvulta. Monet katunäkymät olivat vastaavia jopa lähes keskikaupungilla, koska varoja uudisrakentamiseen oli vasta 1950-luvun lopussa. Sotakorvauksia maksettiin Neuvostoliitolle syksyyn 1952 saakka. Kuvassa oli Sepänkatu, jonka vanhat, tyypilliset kaksikerroksiset helsinkiläistalot väistyivät uudenaikaisten asuintalojen tieltä 1950–1960-lukujen vaihteessa.

**MARTTI HELMINEN**

Oikein vastanneiden joukosta arvottiin voittajaksi **Ritva-Leena Andström** – onnittelumme! Kirjapalkinto on lähetetty voittajalle. Kiitos kaikille osallistuneille!



## IN ENGLISH

### Enrichment from culture to all



**HELSINKI'S** Cultural Director **Stuba Nikula** outlines the city's many strengths in culture: "Helsinki is home to a long list of national and municipal cultural institutions, a strong independent cultural sector and, increasingly, very strong citizen activity in culture. As a result, Helsinki is Finland's foremost city of culture."

Nevertheless, Nikula wants to reshuffle many aspects of Helsinki's cultural scene. He wants to correct the unbalance created by the national cultural institutions – largely the Töölö Bay cultural concentration – and to take culture to areas of the city where culture has been scarce so far.

His ultimate goal at the helm of the City of Helsinki Cultural Office is straightforward: "We want to make Helsinki a better city on new lines, and we're ready to move. I'm not afraid to step on the springboard myself, and our office has many more people who feel the same."

### Iranian writer

**WRITING** is the essence of life for Iranian born writer **Kiamars Baghbani**. In her day job, she works as a librarian at the Helsinki City Library.

Having lived in ten countries before, Baghbani feels at home in Helsinki and is comfortable with the straightforward and honest Finnish culture. Finland was not an entirely strange country to her, as she had translated information on Finland for refugees and had read books by **Mika Waltari**.

She enjoys ice swimming and can live with darkness but not with fast food.

"I've had a hamburger a couple of times in the past thirty years – but only because I had to. I can't stand prepared foods but cook all food myself fresh from high-quality ingredients," Baghbani says.

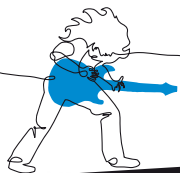


**Read more:**  
[www.hel.fi/helsinki-info](http://www.hel.fi/helsinki-info)  
In English





Helsingin kulttuurikeskus



ANNA  
KULT  
TUURIN  
VÄRIT  
TÄÄ

# Ohjelma- tärpit

Haluatko  
kulttuurikaverin?

Ehdota  
Vuoden kulttuuritekoa  
2014

Burleskia  
Savoy-teatterissa

Kulttuurijohtaja  
tavoittelee  
tasa-arvoa

Olavi Uusivirta  
Malmitalossa

Eppel & Peppel  
Kanneltalossa





Olavi Uusivirta

# Suomihittejä & energiaa

Kulttuurijohtaja Stuba Nikulan ykkösvalinta - ja monen muunkin: **OLAVI UUSIVIRTA** pongahtaa Malmitalon lavalle uuden energisen bändin kanssa. Sukkia pyörittävää pop-tykitystä, jossa pohjamausteena ehta suomirock. Hittejä kenties kailta viideltä albumilta? Muistathan: oooooon niin helppoo olla onnellinen... varsinkin jos ehtii vielä saamaan lipun tälle mailiolle ja edukkaalle keikalle! **KE 12.11. KLO 19 MALMITALO, 15 €**

Ilmaiset

0€

## kansanmusiikit

koko perheelle

**KAMUKEMUT** on täyden kattauksen kansanmusiikkitahtuma. Tarjolla ikivihreitä lastenlauluja vuosien varrelta. Superkiva soittimien rakennuspaja Mikko Perkoi-lan johdolla. Jameja, yhteislaulua, tarinointia. Laululeikit Musiikkimursujen kanssa, Freijan svengikonsertti ja paljon muuta. **LA 1.11. KLO 11-15 KANNELTALO, VAPAA PÄÄSY. NOUDA VAPAAALIPUT EPPLE & PEPPELIN (KLO 12) SEKÄ FREI-JAN (KLO 15) KONSERTTEIHIN KANNELTALON LIPUNMYYN-NISTÄ**

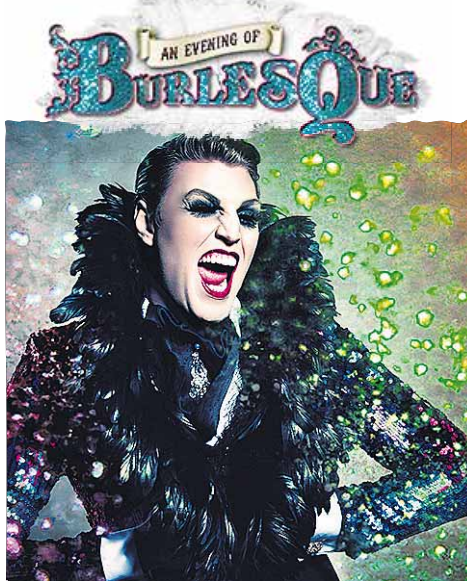


Kamukemut: Eppel &amp; Peppel



## Hellyttävää jurputusta

Tuomas Kyrön luoma Mielsensäpahoittaja hyörii kaik-kialla: kolumneissa, kirjoissa, elokuvissa - ja nyt myös näytelmänä Vuotalossa. **MIELSÄPAHOITTAJA JA POIKA** on hersyvä kooste tuon ihanan jäärän toilai-luista. Tarkkailepa ympäristöäsi! Majaileeko sinunkin kotonasi pienoinen mielsensäpahoittaja... **LA 22.11. & SU 23.11. KLO 14 VUOTALO, 20/18 €**

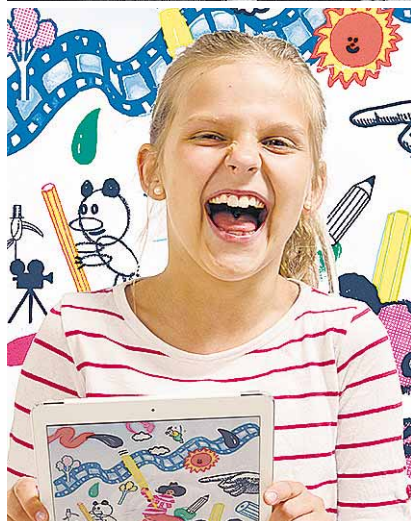


## Burleskitaivaan

tähdet loistavat

Euroopan kaupunkeja villinnyt show **AN EVENING OF BURLESQUE** tulee Helsinkiin! Sopivasti pikkujouluuikaan. Taattua brittiläistä suoraan Lontoon West Endistä. Huikat esiintyjät eläytyvät Las Vegasin glamouriin, 40-luvun Hollywood-tunnelmiin ja kaikkeen siltä väliltä. Komedialla, taikuutta, tulista tanssia, lumoava musiikki - ja henkeäsalpaavan ihanat asut. **TO 27.11., PE 28.11. & LA 29.11. KLO 19 SAVOY-TEATTERI, 38/34 €, SHOW & DINNER -LIPPU 95 €**

HUPS!-klubi



Yellow Towel



Mailman parhaat

## tanssi- uutuudet

**LIIKKEELLÄ MARRASKUUN -FESTIVAALI** on tuonut nykytanssin kiinnostavimmat uutuudet Stoaan hel-sinkiläisten nähtäväksi jo vuodesta 1986. Tänä syk-synä ohjelmassa on kaksi kanadalaisesitystä: Benoît Lachambren häkellyttävä nahanluontiteos **SNAKE-SKINS** ja Dana Michelin särmikäs **YELLOW TOWEL**. Kolmantena huippuna hollantilais-ruotsalaisen Jefta van Dintherin näytävä yhteistyötuotanto **AS IT EMPTIES OUT**, jossa on mukana myös suomalaistans-sijoita. Esityspäivät ja koko ohjelma: [www.liikkeella-marraskuussa.fi](http://www.liikkeella-marraskuussa.fi). **LA 1.11.-LA 8.11. STOA, 25/15 €, FESTI-VAALIPASSI 32 €**

Näyttelijä Kristiina Halttu  
konsertoi 11.11. Kanneltalossa  
ja 20.11. Vuotalossa

Aivan mahoton

## talkshow

0€

Saksalainen ja venäläinen pistävät nyt Suomen asiat naurat-tavasti kuntoon. Selvällä suomen kielellä. Pjotr Potchinch-chikov ja Roman Schatz sekä heidän suomalaiset vieraansa tarttuvat kuumiinkin perunoihin, ja muusia syntyy. **HUP-S!-KLUBI** hauskuttaa ilman maalaisjärkeä ja poliittisen kor-rektiuden unohtaan. **TI 4.11. KLO 17 CAISA, VAPAA PÄÄSY, K-16, ILMOITTAUTUMISET CAISA.FI > HUPS-KLUBI**

## Animaatiota

0€

lasten kanssa

Toiminnallinen **ANIMAAKARIT-NÄYTTELY** juhlistaa suoma-laisen animaation 100-vuotispäivää. Voit mm. tehdä itse ani-maatioita, katsoa lyhytelokuvia tai tutustua animaation val-mistusprosessiin. Angry Birds Toons laajasti esillä. Lasten kirjakahvila. Tuoreita lasten animaatioita. Harvinainen tilai-suus nähdä myös taideanimaatioiden helmiä vuosien var-relta! Runsas ohjelmaa - lisätiedot [annantalo.fi](http://annantalo.fi). **AVOINNA 8.1.2015 ASTI, ARK 13.30-20, LA-SU 10-16 (SULJ. JUHLAPYHÄT JA VIIKKO 52) ANNANTALO, VAPAA PÄÄSY**





## Musiikkia

### Kristiina Halttu

Laulavan näyttelijän konsertti **VÄÄRÄNLAINEN MIES** on upeiden tekstien iltä. Sävellykset Anna-Mari Kähärä.  
**TI 11.11. KLO 19 KANNELTALO, TO 20.11. KLO 19 VUOTALO, 12/10 €**

### Ninni Pöijärvi

Juurimusiikin monitaituri. Herkkää akustisuutta ja tunteiden voimaa. Neljäs soololevy tänä syksynä. **TO 27.11. KLO 19 MALMITALO, 15/12 €**

### UMO: Bluesin sukkokokous

Kuudentoista soittajan big band venyttää kuuluville bluesin ulottuvuudet - Duke Ellingtonista Kari "Sonny" Heiniin. **TO 27.11. KLO 19 VUOTALO, 16/14 €**

### Taraf de Haïdouks

Maailman tunnetuin mustalaisorkesteri nyt Helsingissä. Romania-laisyyteen faneja ovat mm. Johnny Depp ja Yehudi Menuhin. Säpää 25-vuotisjuhlakiertue! **KE 3.12. KLO 19 SAVOY-TEATTERI, 39/35 €**

## Ilmais-ohjelmaa

0€

### lapsille ja perheille

#### Kauhua kakaroille

Pyhäinpäivän ihanan pelottava lastentaapahtuma kaikenikäisille. Ikisuosikki - tänä vuonna jo kahdeksatta kertaa. Esityksiä, työpajoja, musiikkia ja jännää. Saa pukeutua - parhaat asut kuvataan Facebookiin!  
**LA 1.11. KLO 12-15 STOA, VAPAA PÄÄSY**

#### Galleriakeskiviikko

Tule tekemään patkua yhteiseen animaatioon, joka laitetaan esille Youtubeen! Animaatiostudiossa avoimet ovet ja ohjaaja paikalla. Yli 5-vuotiaille. **KE 5.11. & KE 3.12. KLO 17-19 ANNANTALO, VAPAA PÄÄSY**

#### Aapelus

Lastenteatteriesitys leikittelee suomen kielellä ja Kaarina Helakisan lasten aakkoskirjan teksteillä. Yleisö saa osallistua. 3-10-vuotiaille. **KE 19.11. & TO 20.11. KLO 18 CAISA, VAPAA PÄÄSY**

Ninni Pöijärvi



## Teatteria puhetta &

### Kuolema korjaa univelat

Hervoton monologi äidistä, joka ei nuku. Palkittu esitys pureutuu huumorilla lapsiperheen kaotitseen arkeen. Ohjaus ja esitys Minna Puolanto. **TO 6.11. & PE 7.11. KLO 18 KANNELTALO, 13/9 €**

### Itsenäisyyspäivän puhekaraoke-klubi

Nouse lavalle tai kuuntele! Karaokevideoiden puhevalikoimasta löytyy hauskoja, dramaattisia ja koskettavia puheita. Päivän teemaan tai sen vierestä. **LA 6.12. KLO 20 CAISA, VAPAA PÄÄSY, K-18**

## Joulua



### Laulaen ja tonttuillen

Virittäydy juhlapyyhiin! **HÄÄPÖSTEN JOULU** laulattaa, liikuttaa ja tonttulle koko perheen iloksi. Konsertissa mukana tutut joululaulut - ja uusia improvisoidaan yleisön ehdotuksista.  
**LA 29.11. KLO 15 MALMITALO, 5 €**

## Nuoria

0€

### Nuorten perjantait

**KULTTUURISSIEN PERJANTAIKLUBEISSA** nuorten itsensä suunnittelema vaihtuva ohjelma: open mic, peli-illat, räp-battle, keikat... Päivitetty tiedot annantalo.fi. Yli 13-vuotiaille. **PE 31.10. & PE 28.11. KLO 18 ANNANTALO, VAPAA PÄÄSY**



## Tanssia

NOIR?



NOIR?

Tanssia mustuudesta, juurista ja välitilasta. Neljän tummaihoisen helsinkiläistäiteilijän kiitetty ja räväkkä koreografia. **PE 21.11. KLO 20 & LA 22.11. KLO 16 KANNELTALO, KE 26.11. & TO 27.11. KLO 19 STOA, 13/9 €**

### Bright Shadow

Ennakkoluuloton harmonikkataiteilija Kimmo Pohjonen ja tähtitanssija-koreografi Minna Tervamäki kohtaavat kirkkaasti lavalla. **TO 4.12. KLO 19 SAVOY-TEATTERI, 29/25 €**

Osta  
liput

Liput netistä [www.lippupalvelu.fi](http://www.lippupalvelu.fi). Varaukset myös kulttuurikeskuksen lipunmyynnistä (09) 310 12000 (ppm) arkinen klo 12-18. (Tämän ohjelmaliitteen hinnat ovat alkaen-hintoja, ja niihin lisätään mahdolliset palvelumaksut.)



Tykkää!

Olemme Facebookissa

Katso kaikki tapahtumat [www.hel.fi/kulttuuri](http://www.hel.fi/kulttuuri)





Kulttuurijohtaja:

# TAVOITTEENA TASA-ARVOISEMPI KULTTUURI-HELSINKI

Helsingin kulttuurijohtajana vuoden toiminut Stuba Nikula puhuu kulttuurisesti tasa-arvoisen Helsingin puolesta.

## Katse tulevaan, mitä uutta kulttuurikeskus tarjoaa helsinkiläisille?

Meidän tavoitteena on tasa-arvoisempi Helsinki. Haluamme saada ammattilaistasoisen kulttuurin leviämään tasaisemmin koko kaupunkiin. Ja miten se tapahtuu? Näin: aiomme innostaa keskustassa sijaitsevat isot teatterit, museot ja orkesterit pitkäjänteiseen yhteistyöhön lähiöiden ja niiden asukkaiden kanssa. Enkä nyt tarkoita patkuprojekteja, vaan toimintatavan pysyvää muutosta.

Kulttuurikeskus on alueiden asiantuntija - onhan meillä neljä alueellista kulttuuritaloa. Se ei kuitenkaan riitä. Aiomme etsiä lähiöistä aktiivisesti yhdistyksiä, piirejä, ryhmiä ja järjestöjä, joilla on intoa lähteä mukaan. Ja sitten saatamme isot taidelaitokset ja paikalliset ihmiset yhteen. Olen varma, että näin syntyy jotain todella inspiroivaa.

Tapaan sanoa, että olen "kulttuurikepulainen". Kepu haluaa pitää koko maan asuttuna - minä puolestani haluan kyllästää kaupungin joka kolkkan kulttuurilla. Ja tuntuu siltä, että kaupunkilaiset komppaavat minua! Viime vuosina on syntynyt paljon koko kaupunkiin leviäviä tapahtumia kuten esim. siivouspäivä, ravintolapäivä ja paikalliset kyläjuhlat. Taideteiden yökien on levinnyt keskustasta Helsingin joka nurkkaan. Aika on myös kypsä siihen, että kulttuuriin aletaan suhtautua rennommin. Kulttuuri on arki-

päivän hyödyke ja ilo. Se on kaikkien oikeus - ei enää sitä, että mennään kerran vuodessa juhlallisesti teatteriin ykköset päällä.

Sama demokraattinen trendi näkyy maailmalla. Siellä mm. kysytään, miksi isojen taidelaitostenkaan pitäisi sijaita keskustassa? Esimerkiksi Ranskan Lyonissa uusi tanssin talo rakennettiin ihan tarkoitukseksi lähiöön.

## Elämäsi kulttuuritapahtuma?

Junailin takavuosina tuottajana Tuska-festivaalia sen alkutaipaleella. Pienestä aloitettiin vuonna 1999 VR:n makasiineilla, sitten festari siirtyi Kaisaniemeen. Oli mahtava hetki, kun ensimmäisen kerran sain lätkäistä lippuluukulle planssin "Loppuunmyyty"! Tuona helteisenä lauantaina 13.7.2002 väkeä oli 5500. Enempää ei mahtunut. Tänänhän Tuska vetää jo noin 11 000 kuulijaa per päivä.

## Mottosi?

"Hauskaa pitää olla ja paukkuakin saa". Näin sanoi Katto-Kassinen, jota luin pienenä. Ja toinen hyvä lohkaisu on jäänyt mieleen M.A. Nummiselta: "Elämässä pitää olla tietty määrä mielettömyyttä". Sama pätee kulttuuriin - ja kulttuurijohtamiseen!

## Oma suosikkisi loppusyksyn kulttuuritapahtumista?

Ilman muuta Olavi Uusivirran konsertti. Olin hänen keikallaan Koko Jazz Clubilla viime kesänä. Oli uskomaton ilta. Vain näyttelijä osaa sitoa konsertistaan välispiikeillä ja omalla intensiteetillään niin ehjän ja vaikuttavan kokonaisuuden. Aivan täystyrmäys! Malmitalon konsertilta odotan samaa elämystä.



Saanko olla

kulttuurikaverisi?

Haluaisitko lähteä kulttuuritapahtumaan, mutta yksin lähteminen tuntuu tylsältä tai vaikealta? Tulen seuraksesi, varaan liput puolestasi ja avustan tai opastan sinut tarvittaessa tapahtumaan. Seurassani maksat pääsylipustasi korkeintaan 5 euroa. Ilmaistapahtumiin pääset maksutta. Me kulttuurikaverit olemme vapaaehtoisia.

## Toimi näin:

1. Soita numeroon 09 310 58237 (ma ja to 12-14 tai ti klo 10-14) ja valitkaa yhdessä sinua kiinnostava tapahtuma.
2. Kaveri varaa lipun ja soittaa sinulle. Sopikaa missä ja milloin tapaatte.
3. Hyvää kulttuurielämystä!

Katso kulttuurikaverikohteet:

[www.kulttuurikaveri.fi](http://www.kulttuurikaveri.fi)  
f kulttuurikaveri



Skenet

Viikonloppuna

leffa,  
teatteriin,  
tai keikalle?

Katso ensin Skenetistä! Löydät Helsingin teatteriensi-iltojen, uutuusleffojen ja näyttelyiden arvioita joka viikko osoitteesta [www.skenet.fi](http://www.skenet.fi). Voit myös lisätä Skenetiin omat kommenttisi muiden luettavaksi.

[skenet.fi](http://skenet.fi)

Ehdota  
Helsingin  
kulttuuritekoa  
2014!

Uutta? Erilaista? Parasta Helsingissä? Mikä kulttuurissa sykähdytti sinua eniten vuonna 2014? Lähetä ehdotuksesi vuoden kulttuuriteoksi ke 12.11. mennessä!

[www.hel.fi/kulttuuriteko](http://www.hel.fi/kulttuuriteko)



## Finaste festen för Arbis



**HIPPHURRA** för Arbis som fyller 100 i höst och firar med öppet hus och fest på svenska dagen, 6.11. Smarriga Arbisbakelsen finns att smaka på i kaféet kl. 11–15, sedan kan man lyssna på två föreläsningar, Lena Marander-Eklund

berättar om sin bok *Att vara hemma och fru i Finland* på 1950-talet och Björn Wal-lén resonerar kring den fira bildningens betydelse. Kvällsfest på Arbis kl. 18–21 med bland andra skickliga Christoffer Strandberg och slutligen dans med Dizzy Queen. Svenska dagen firas på Nordhuset med Ami Aspelund och showen *Hjördis*, kl. 19, och Folktingets fest kl. 13–14.30 på G18 med musik, medaljer och festtal.



FOTO LEIF WECKSTRÖM

*Fest på stan*, heter Tove Janssons fresk som på Arbis har ersatts av en kopia i tyg.

# Svenskasidor



FOTO LEIF WECKSTRÖM

Illern är lekparken som bjuder på svenskt familje- och babykafé.

## FAMILJEVERKSAMHET

## Umgänge under fria former

**NÄR DEN SVENSKA** familjeverksamheten på Tavastvägen i Sörnäs lades ned i samband med en omorganisering av social- och hälsovårdsverket uppstod alternativet att förlägga programmet till en lekpark, enligt modell på finskt håll. Så startade verksamheten i lekparken Illern i Herttonäs, på gångavstånd från Igelkottsvägens metrostation. Där fanns rum för nytt och nu bjuder man på svenskt familjekafé på tisdagar och babykafé på torsdagar.

Henrika Grotenfelt hittade Illern direkt, och har tillsammans med Isabelle, 4 månader, deltagit i praktiskt

taget varje babykafé sedan starten tidigare i höstas.

"Jag hörde om Illern på familjeförberedelsen. Det är fint att föräldrar med småbarn kan träffas, umgås och prata gemensamma vardagsproblem och glädjeämnen. Man får bra tips, och så är det roligt att lära känna nya människor", säger Grotenfelt medan Isabelle gurglar glatt och ser sig omkring. Hon är kanske lite för liten för att riktigt njuta av umgänget med andra barn,

"Men man märker att hon följer med och är nyfiken på andra barn", säger

ger mamma Henrika. De bor inte precis runt hörnet utan tar bussen från Norra Haga men hon ser inga problem med färden trots att hon dessutom måste gå en bra stycke.

Det svenska programmet går alltså tisdagar och torsdagar mellan kl. 10 och 13, och utöver umgänge och möjlighet till smörgås och kaffe till billigt pris, bjuder man på föreläsningar kring teman som berör barnfamiljer. Socialhandledare Anna Malmström säger att hälsovårdsstuderande vid Arcada besöker familjekafé för att till exempel berätta om sömn och näring,

barnsjukdomar och vaccin.

Illern är något av ett språkbad för i huset pågår samtidigt motsvarande familjeverksamhet på finska. På finskt håll ordnar man redan familjeprogram i många lekparkar och mening- en är utreda möjligheterna att bredda urvalet på svenska till fler ställen.

### Höstens familjekaféprogram:

11.11 sömn och näring, 18.11 barnsjukdomar och vaccin, 2.12 lek och rörelse. Och 4.11 blir det farsdagsspyssel. Öppet för alla och utan förhandsanmälan.



KONSTNÄRSKAP

## af Enehielm om af Enehielm

**MÅNGSIDIG** och mycket produktiv, expressiv, färgstark och laddad. Cris af Enehielm är konstmålare, regissör, skådespelare, danspedagog,



FOTO LEIF WECKSTRÖM

performanceartist, bland annat. En mångkonstnär som nu firar 40 år av konstnärsskap. Cris af Enehielm berättar om sig och fram för allt sitt arbete på Arbis 25.11 kl. 18.

ARKITEKTUR

## Årsringar och nya trähus

**STRAMT** formspråk med rena linjer speglar den nya finska träarkitekturen som fyller arkitekturmuseet. Men utställningen skildrar inte bara den nyaste byggnadskonsten i trä, som kapellet på Kampen, utan ger också plats åt mer traditionell arkitektur som i Träkottby eller i det klassiska frontmannahuset. Arkitekturmuseet finns på Kaserngatan 24 och utställningen är öppen till 25 januari 2015.



FOTO LEIF WECKSTRÖM

I KORTHET

**BOKCAFÉ MED BIRGITTA BOUCHT**

Inom ramen för SenioRöst, avsett för svenskspråkiga seniorer främst i de östra stadsdelarna, kommer författaren Birgitta Boucht till Nordhuset för att läsa och berätta om sina böcker. I bokcafét ingår också pausgymnastik och givetvis kaffeservering. 4.11 kl. 14. Vid behov kan man ordna hjälp med transport, kontakt Emma Lunabba tf, 044 7883696.

**BEN GRANFELT HOS BETTINA S**

Gäst hos Bettina Sägbohm på klubbkvällen 8.11 kl. 19 i Nordhuset är gitarristen och musikern Ben Granfelt som har spelat i allt från Leningrad Cowboys och Gringos Locos till Guitar Slingers och Los Bastardos Finlandeses. Nu firar han 30-årsjubileum som artist.

**EUROPA EFTER 1989**

Utvecklingen i vår världsdel har varit föränderlig men ser man redan konturerna av en sameuropeisk kultur och identitet, och hur ska relationen mellan EU och Ryssland arta sig? Professor Henrik Meinander föreläser på Arbis 4.11 kl. 18.

**FEMF – FEMINISTISKT FORUM**

FemF är en heldag med samtal, föreläsningar, workshoppar, musik och performance kring ett gemensamt tema, jämställdhet. På Arbis och öppet för alla. Barnstuga med barnvakt öppen samtidigt, 8.11 kl. 10–16.

**DEBUTANTEN JESSICA SUNI**

Maktbruk och kontrollbehov är temat för Jessica Sunis bok, Hoito. Suni och Jenny Kajanus samtal 13.11 kl. 18 i biblioteket på Arbis.

**GALNING ELLER GENI?**

Danske filmregissören Lars von Trier drar sig inte för att skildra porr, prygel, kvinnohat och depression. Är han världens mest kontroversiella regissör, frågar filmkritikerna Sara Enholm Hielm och Johanna Grönqvist, 27.11 kl. 18 i biblioteket på Arbis.

ARBETETS VÄNNER



FOTO LEIF WECKSTRÖM

## ”Bra för kroppen och knoppen”

Dans är motion som gör gott åt hjärtat och hjärnan.

Inge-Maj Lindgren är pensionären som dansar av hjärtans lust och hon dansar så ofta hon kan.

”Helst tre fyra gånger i veckan. Dans är härlig motion, dans är roligt och man hålls i gång samtidigt som man träffar folk”, säger hon efter en avslutad danstimme på AV, det vill säga Arbetets vänner.

AV ordnar dans för seniorer varje tisdag, först för nybörjare och så en timme senare på eftermiddagen för mer avancerade dansare. Men dansgolvet i huset bågner också under andra dagar då man ställer till med folkdans, squaredans, rounddans och dans för både småbarn och lite större barn.

Arbetets vänner är ett svenskt rum som drivs privat genom föreningen som grundades för att sammanföra olika samhällsklasser bland den svenskspråkiga befolkningen i dåtida

Helsingfors, det vill säga 1891.

Inom AV fungerar egentligen nio föreningar på olika håll i Svenskfinland. Huvudföreningen driver verksamheten på föreningsgården vid Annegatan 26 men i Helsingfors finns också Arbetets vänner i Tölö och Arbetets vänner i Sörnäs, som visserligen numera fungerar i Munkshöjden.

Verksamheten på Annegatan kretsar bokstavligen kring 14 kretsar som ingalunda bara sysslar med dans av olika form. I huset spelar man bridge

och teater, umgås inom ramen för till exempel sällskapskretsen och ungdomskretsen. Teaterkretsen har bland annat satt upp flera av Staffan Bruuns böcker, senast Tenorens doter som spelade för fullt i hus i vintras.

Musikklubben ägnar sig åt musik och husets två körer, Walentinakören och Sångkören sjunger upp på scener och estrader också ute i vida världen.

Till de mer speciella kretsarna hör Sandelssällskapet som förvaltar arvet efter Johan Ludvig Runeberg genom att främja god mat- och dryckeskultur. Sykretsen är äldst och startade för 123 år sedan.

AV i Sörnäs, det vill säga i Munkshöjden har bland annat kretsar inom bridge, yoga, föräldrafika, mimosel och capoeira för barn. AV i Tölö håller i dag till på Annegatan och är aktiv inom salsadans och så upprätthåller man vinklubben, AVIN.

**”Dansar helst tre fyra gånger i veckan.”**



## Dags att komma i julstämning

**DOFTERNA** av stearin, granris och pepparkaka sprider sig i hela huset när Arbis startar upp inför julen med sin traditionella jultvaka, då folk i alla åldrar, även barn, pysslar och sysslar så det står här-liga till, 28.11 kl. 17–21. Julstigen på Hertonäs gård 7.12 kl. 13–17 bjuder på gammaldags julförberedelser med julmarknad och sång. Och i Nordhuset spelar Robin Hund & Hans glada orkester julmusik, 7.12 kl.15.



FOTO LEIF WECKSTRÖM

## Skönsjungande systrar på Savoy

**KLARA OCH JOHANNA** Söderberg, heter de svenska systrarna bakom ljuvt ljudande duon First Aid Kit. Nu spelar systrarna i Helsingfors och ställer upp med två konserter, 9 respektive 10 december. Scenen är Savoyteatern.



FOTO NEIL KRUG



RIMJAM

## Ordglädje med ugglor, grisar och tomtar

Amanda, Carl och Petter var lite som ugglor i mossen och tog med inlevelse del av rimjam på Richardsgatans bibliotek.

**PETTER**, 4 år, är slagfärdig, kvick i tanken och rolig i repliken. Det är en liten kille som känner ugglor, är som stigfinnaren i skogen och vet att man kan leva på svamp och bär och dessutom få eld på brasan genom att slå hårt ihop två stenar. Han visar med inlevelse hur man gör, hur man spanar bäst efter kattugglor och räknar raskt upp ting som är nödvändiga när man beger sig till skogs:

”Du behöver håv, pannlampa och klocka, och så kan det vara bra med en bok om ugglor. Och förstås en matsäck som innehåller kött, ket-chup och coca-cola”.

Petter njuter uppenbart av varje minut fastän han inte är i skogen,

fastän ugglan är bara en rar liten leksaksuggla och platsen är ett av rummen på Richardsgatans bibliotek. Petter har kommit med sin mamma och lillebror Carl och på plats finns också en dryg handfull andra barn som deltar med liv och lust i ordlekar, sång och dans.

Det är ordkonstledarna Irene Poutanen och Charlotta Panzera från Sydkustens ordkonstskola som den här gången leder programmet Rimjam med temat Ugglor i mossen. Konceptet är enkelt, ramsor och verser, rim och ord för barnfamiljer och barn ungefär under fem år. Programmet tar 40 minuter, kostar ingenting och kräver ingen förhandsanmälan.

På Richardsgatans bibliotek är rimjam redan tradition men nu vill man engagera fler familjer och fler barn genom att utvidga urvalet och bjuda på programmet också i några andra bibliotek.

”Vi hoppas att konceptet finner sin publik i Malm, Gamlas och Östra centrum”, säger kulturproducent Nina Gran på kulturcentralen. Temat Ugglor i mossen gick redan på Richardsgatan och i Malm men två teman återstår i höst. Grisar i säcken går 5.11 på Richardsgatan och 12.11 i biblioteket i Gamlas. 3 och 10 december går rimjam på Richardsgatan respektive biblioteket i Östra centrum, nu utgående från Tomtar på loftet! Start varje gång kl. 17.30.

### I KORTHET

#### VEM SKA TRÖSTA KNYTTET?

Dockteatern Tittut spelar Tove Janssons klassiker på Annegården 8.11 kl. 13. Föreställningen är avsedd för familjer och barn mellan 3 och 9 år.

#### VAR ÄR ALLA JULKLAPPAR?

Jul i Trolleriet heter juläventyret för 3–6-åringar som går 2.12 i Stoa i Östra centrum. Teater Saga ger föreställningen på både svenska och finska och det är Tuva och Kotte som ska hjälpa till och dela ut julklappar men alla paket är försvunna. Obligatorisk förhandsanmälan för Stoa, siw.handrooskelekay@hel.fi. Samma föreställning också i Lilla Luckan några dagar tidigare, 29.11.

#### JULTOMTEN OCH TROLLTRUMMAN

Barnfilm med musik av Sås och Kopp och enligt Mauri Kunnas älskade figurer. Den sista säcken med brev till tomten kommer fram bara några dagar innan julafton. Filmen ges både 30.11 kl. 14 på Nordhuset och 11.12 kl. 9, 10.15 och 13 på Stoa i Östra centrum. Svenskt tal, finsk text.

#### PUSSEL MED KARLA

10-åriga Karla kämpar för att hålla ihop sin nyfamilj till julen men det är inte enkelt då föräldrarna är fränskilda, styvpappan verkar trög, brodern betar sig störande och den egna pappan inte alltid håller sina löften. Dansk filmkomedi ges 30.11 kl. 16 i Nordhuset. Samma film även i Luckan 31.10 samt 28.11 kl. 9.30 för årskurser 3–4, obligatorisk förhandsanmälan mikaela.westerlund@filmcentrum.fi.

#### FILMFEST FÖR HELA FAMILJEN

Finlandssvenskt filmcentrum ställer till med filmfest tillsammans med Luckan för att fira 100-årsjubileet av finsk animation. Dagen till ära visar man Kattresan och förträfflige herr Glad, Mimosas födelsenatt & Potatisön samt för de allra minsta Prick och Fläck snöar in, Bockarna Bruse och Ernst i simhallen. Vita duken riggas upp i Luckan 15.11 kl. 13–15.



## Lisää virtaa

**TALVEN** ei tarvitse kohmettaa liikunta- ja kulttuuri-intoa. Tähän numeroon on koottu tärppejä sisä- ja ulkoliikunnasta sekä kulttuuritapahtumista, ilmaistapahtumia unohtamatta. Jos yksin lähteminen tuntuu vaikealta, soita seuraksesi Kulttuurikaveri. Taidetta pääsee luomaan itsekin monialaisen taiteilijajoukon kanssa.

**Aiheista kerrotaan sivuilla 5, 7, 17–19 ja 21–24.**

**HELSINKI-INFON** kannen ovat koostaneet Helsingin kulttuurikeskuksen graafiset suunnittelijat **Hannamari Vahtikari** ja **Mika Ruusunen**.

"Helsingin kulttuurikeskus tarjoaa helsinkiläisille värikkään kattauksen kulttuurielämyksiä ympäri kaupunkia. Kanteen halusimme kuvata kaikki paikkamme eli Annantalon, Caisan, Espan lavan, Kanneltalons, Malmitalon, Savoy-teatterin, Stoa ja Vuotalon. Talot on leikattu paperista ja yhdistetty kulttuurikeskuksen viivapiirroksiin. Mielestämme kulttuuri on kaikkien oikeus."

